

ЈЕЗЕРО У ШУМАРИЦАМА ОПАСНО ЗАГАЂЕНО

# У ВОДУ - НИ ДО КОЛЕНА



ЗГРАДА „УРЕДА“ ПРОГЛАШЕНА  
ЗА СПОМЕНИК КУЛТУРЕ

Девојка коју су  
сви желели

СТРАНА 5



САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА ПОТРОШАЧЕ  
ПРЕТРПАНО ПРИГОВОРИМА

Највише мука због  
патака и комуналаца

СТРАНА 9



СЕДМОГОДИШЊАК ПРИКУПЉАО  
ПОМОЋ ЗА МАЛЕ КРАГУЈЕВЧАНЕ

За вршњаке продавао  
цртеже у Канади

СТРАНА 12



ИЗЛОЖБА „СТАРО И НЕСТАЛО  
ВОЂЕ СРБИЈЕ“

Шљиве ранке, крушке  
караманке

СТРАНА 15

**SMALLVILLE**  
Kragujevac  
Prodaja i informacije: +381 34 635 2641  
info@smallville.rs, www.smallville.rs

**ФИЛИГРАН**  
ЗЛАТО - СРЕБРО  
Занатско двориште - пешачка зона - Крагујевац

**AUSPUH SERVIS**  
PRODAJA I UGRADNJA  
ORIGINALNIH  
IZDUVNIH SISTEMA  
**IMASAF**  
**KeleceAuto**  
M. BLAGOJEVIĆA 55  
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera  
dobar kertridž  
mir u kući  
**Refill M**  
Karadordeva 51, www.refilm.com  
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

**OLYMPIC TRAVEL**  
034/33 57 37  
www.olympic.rs  
SPECIJALNE PONUDE  
JEDAN PLAĆA,  
DVOJE PUTUJU!!!



# Реконструкција

Демократска странка постала је део градске власти у Крагујевцу, пошто је на прошлонедељној седници Скупштине града троје њених чланова изабрано у Градско веће. Тако је заживела нова владајућа коалиција, из које је претходно иступила Демократска странка Србије, па су и рокаде у Градском већу биле олакшане јер су остала два „упражњена“ места.

Оставке су поднели Предраг Цајевић и Раде Ђорђевић из ДСС-а, на њихова места дошли су Душан Обрадовић (ресор локална самоуправа, регионални развој и сарадња са Владом Србије) и др Јасмина Преодојевић Симовић (животна средина, одрживи развој и сарадња са удружењима), док је место др Јасмине Недовић, за област социјалне политике и друштвене бриге о деци, преузео Владан Јовановић.

Најваљно је да ће у скорије време још један демократа ући у Веће, свакако ће добити и неко директорско место у градским комуналним предузећима и установама и још понешто од колача власти, дакле по уобичајеној пракси када се деобом функција „оверава“ политичко партнерство. У крагујевачкој причи коалиција је широка, чини је седам-осам партија, што значи да свакој мора да се да и припадајући део у органима локалне самоуправе.

Међутим, отвара се једно посебно питање, пре свега адресовано на градоначелника Верољуба Стевановића: да ли је коопирање Демократске странке у градску већину била добра прилика да се направи озбиљна реконструкција

извршне власти коју предводи и „равна“ управо градоначелник? Два су основна разлога да се загребе ова дилема. Први је тврдња свих чланица коалиције да је стабилизована скупштинска већина и да нема зебње од губитка садашње позиције, а то је најбољи тренутак за самопреслишавање и кадровска побољшања на местима где се показује да нешто „шкрипи“ или не штима. Друго, бар поглед споља и нека екстерна анализа открива да у Стевановићевој „влади“ има чланова који су „успорени“, инертни, недовољно посвећени послу, недовољно комуникативни са окружењем, укратко оних које би ваљало заменити агилнијима и креативнијима.

Уосталом, и сам градоначелник је у неким јавним наступима и новинским интервјуима умео да буде врло критичан према неким члановима свога „тима“, али се углавном све вртало на томе. Да ли је био „мека срца“ или није могао да нађе боље замене - то најбоље он зна.

Прва неспорна чињеница је да је окосница градске извршне власти, онај састав који би се могао назвати градском владом, прилично бројна, могло би се рећи и - гломазна. Она јесте дефинисана основним актом локалне самоуправе - Статутом града, али скорије није ни поменута могућност да неке „мере рационализације“ треба да захвате и овај сектор локалне власти.

На пример, Градско веће као централни извршни орган има тринаест „министара“, заједно са градоначелником и његовим замеником, а познато је да су у



Карикашура Горан Миленковић

неким земљама толико бројне целе државне владе. Наравно да уз више чланова Већа иду и бројнија администрација и већи трошкови рада. Уз то, градоначелник, поред заменика, има и четири помоћника, тако да само најужи, функционерски део овог апарата броји двадесетак персона, с платама које нису мање од по сто хиљада динара. Додуше, нису сви „сто посто“ запослени у управи, неки обављају и своје основне профе-

сионалне послове, па су само делом на терету буџета, али то не мења много општу слику.

Битнији су радни учинци тог „крема“ градске власти, о којима се може судити и по појединачном јавном експонирању, мада тај критеријум и не мора да буде најмеродавнији. Рецимо, „градски већник“ који је убедљиво најприсутнији у јавности (идејама, тумачењима, најавама) је Небојша Васиљевић, мада ресор који он води, а то су инвестиције и развој, даје врло скромне, скоро не приметне резултате. Можда време кризе објективно и не омогућава веће развојне и инвестиционе захвате, али утисак је да овде мања и озбиљна стратегија и текућа оперативност, нарочито у понуди „модела“ који би у град привлачили озбиљне улагаче.

С друге стране, од распада УРС-а и формирања засебне политичке формације (уједно и одборничке групе) „За наш град“, коју предводи Небојша Здравковић, његов ангажман као заменика градоначелника је мање видљив, рекло би се „нема га“ на јавној сцени у тој улози. Међу четворо помоћника градоначелника, у дужем временском периоду може се регистровати једино стручност и неспорна посвећеност послу др Снежане

Живановић Катић, задужене за пољопривреду и село.

Вратимо ли се поново на Градско веће, можемо уочити нешто већу јавну присутност Зорана Јовановића (комуналије) и професора Петра Веселиновића (економска политика и финансије), али опет је дилема да ли је то последица озбиљних проблема који постоје у овим секторима или резултат њиховог стварно повећаног ангажовања да се ти проблеми амортизују.

Како било, градоначелник се не одређује за „реконструкцију“ свог кабинета, при чему је свакако отежавајућа околност већ поменута широка коалиција која чини скупштинску већину и која условљава да сваки партнер буде „намирнен“ својом квотом у власти, при чему се и не може богзна колико утицати на квалитет кадрова којима се поверавају функције.

До нових редовних локалних избора има више од годину и по дана, а представници актуелне власти у граду тврде да ће до тада одолевати притисцима опозиције (СНС и СПС), дакле има и довољно времена за кадровске поправке. И нож и погача сада и надаље су у рукама Верољуба Стевановића.

## НАЈНОВИЈИ САСТАВ ГРАДСКОГ ВЕЋА

**Верољуб Стевановић**, председник и градоначелник  
**проф. др Небојша Здравковић**, заменик градоначелника  
**проф. др Добрица Миловановић**, међународна сарадња  
**др Јасмина Преодојевић Симовић**, животна средина, одрживи развој и сарадња са удружењима  
**Небојша Васиљевић**, инвестиције и развој градских ресурса  
**Владан Јовановић**, социјална политика и друштвена брига о деци  
**Зоран Јовановић**, комунална привреда  
**Далибор Јекић**, привреда и приватно предузетништво  
**Драгослав Милошевић**, образовање, култура и информисање

**проф. др Зоран Тодоровић**, наука и сарадња са Универзитетом  
**проф. др Александар Живановић**, здравствена заштита  
**проф. др Петар Веселиновић**, економска политика и финансије  
**Душан Обрадовић**, локална самоуправа, регионални развој и сарадња са Владом РС

Помоћници градоначелника

**Славица Ђорђевић**, заштита културне баштине и уређење града  
**Слађан Радовановић**, регионална и међународна сарадња  
**Јован Павловић Бојацић**, спорт  
**др Снежана Живановић Катић**, пољопривреда и село





034/330-870 [suncemarinkovic.com](http://suncemarinkovic.com)


=


**Jedinstveni energetski efikasni prozori u dekorima drveta po ceni belih PVC Fokus 9000 i Eco prozora.**

**Akcija traje do 30.9.2014.**



orah



zlatni  
hrast



mahagoni



**ЖИТОПРОДУКТ**

Крагујевац, Војводе Путника 70  
 Телефони: 034 370 303  
 370 215, 370 072, 370 135, 370 192  
[zitoprodukt@nadlanu.com](mailto:zitoprodukt@nadlanu.com)



Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Први пут на  
 домаћем тржишту



ДОГОВОР СИНДИКАТА И ВЛАДЕ О СУДБИНИ ПРЕДУЗЕЋА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

# Списак за спас или нада без покрића

Пише Милош Пантић

После састанка који су половином прошле недеље одржали руководиоци Савеза самосталних синдиката Србије, са једне, и премијер Вучић и министар рада Александар Вулин, са друге стране, на неки начин је лакнуло запосленима у око 40 од 156 предузећа у реструктурирању. И председник ССС и премијер након тог састанка изјавили су да постоји сагласност две стране да четрдесетак фирми има шансу да опстане на тржишту и да ће две стране заједнички радити на проналажењу стратешких партнера, те да верују да ће резултат бити успешан.

Вучић је медијима рекао да је држава на добром путу да пронађе решење за око 40 предузећа, појашњавајући да је сигуран да за толико од 156 предузећа може да се пронађе стратешки партнер, при чему је додао да су за државу приоритет фирме из разних области, као Азотара, „Петрохемија“, ПКБ, ПИК „Бечеј“, „14. октобар“ и „Петолетка“ и да је држава на путу да те проблеме санира као ФАП и „Икарбус“.

И Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката, био је после састанка задовољан изјавом да, како је прецизирао, за 46 фирми о којима се разговарало постоји шанса да опстану.

## ■ (Не)отписани из Крагујевца

Орбовић је, међутим, додатно појаснио да ова изјава не значи да су преостали са списка фирми у реструктурирању спремљени „за катанац“, већ да постоје фирме које могу да се покрену брже, да почну да раде, да се омогуће обртна средства да би профункционисале и да дођу стратешки партнери. Таквих је 46 предузећа са овог списка, док ће се и на остале обратити пажња и са сваким ће се појединачно тражити начин за опстанак, појаснио је Орбовић.

Зоран Михајловић, некадашњи лидер Самосталног синдиката Фабрике аутомобила, а сада секретар Савеза самосталних синдиката, који је такође учествовао у разговорима са премијером, потврђује Орбовићеву оцену да фирме ван списка нису отписане.

Синдикат је за овај састанак припремио списак фирми за које сматрамо да о њима треба да се разговара јер имају услове за опстанак. То не значи отписивање осталих, јер ће радне групе које ћемо заједнички фирмирати са

Представници Самосталног синдиката са премијером Александром Вучићем и министром рада Александром Вулином сагласили се да за око 40 од 156 предузећа у реструктурирању постоје шансе да опстану. На том списку од крагујевачких фирми су „21. октобар“, „Застава камиони“ и друга предузећа из састава Групе „Застава возила“. Шта ће бити са осталима?



ВЕРУЈУ У ОПСТАНАК „КАМИОНА“ И „21. ОКТОБРА“:  
БОРБЕ НЕСТОРОВИЋ И  
ГОРАН СТОЈКОВИЋ



министарствима посетити свако од 156 предузећа у реструктурирању и видети какво је стање у њима, каже Михајловић.

Он је обелоданио да се на списку од око 40 предузећа, „виђених за спасавање“, од крагујевачких фирми налазе „21. октобар“, „Застава камиони“ и друга предузећа која послују у оквиру Групе „Застава возила“, а то су фирме попут „Хортикултуре“, „Резервних делова“ и „Медицине рада“, уз „Застава специјална возила“ из Сомбора. Од предузећа из ближе околине на списку је још „Ливница“ из Тополе.

Михајловић каже да је добро што је одржан састанак и што је на сто стављен списак од 40 фирми, јер се од нечега мора почети, а ово је добар почетак. Радне групе за сваку грану предузећа прво ће обилазити фирме са списка и циљ је да се види колико је потребно државних средстава да би се некима од њих обезбедила обртна средства да се поставе на ноге, подигну производњу и буду привлачнији за потенцијалне партнере.

## ■ Оправдано и неоправдано

Сматрам да од крагујевачких фирми на списку треба још да се нађу и „Метал системи“, а свакако би требало уврстити на ову листу и „Енергетику“, која је специфична, јер она није предвиђена за приватизацију, бар не у овом тренутку, па би је прво требало подржавати и очувати, закључује Михајловић.

У „Застава камионима“, једном од предузећа са списка за спасавање, кажу да су очекивали да се нађу у тој групи фирми јер су очували свој производни програм, а од почетка реструктурирања нашли су се на удару штедне државе, јер је број запослених сведен на трећину, са 930 на 390 радника.

Ми се не препознајемо у критикама да фирме у реструктурирању не раде ништа и само троше узалуд субвенције државе. Имамо своје производе, али је проблем што држава у овако тешкој кризи није заштитила домаће произвођаче и фаворизовала их у јавним набавкама, напротив, каже Ђорђе Несторовић, директор „Застава камиона“.

Он напомиње да се ово предузеће оправдано налази на списку и због тога што је већ започело преговоре о пословној сарадњи са кинеском компанијом „ЈАК“, који треба да прерасту у стратешко партнерство. Али, тренутно су ови преговори стављени на „чекање“ и то због државе која треба да обави свој део посла, односно да уради план и да се види како ће се финансирати линија за монтажу кинеских камиона у Крагујевцу.

И Горан Стојковић, директор „21. октобра“, задовољан је што је његово предузеће на листи 40 фирми и сматра да је то заслужено, јер за разлику од многих фирми у реструктурирању, ова има производњу и тржиште, пошто већ годинама сарађује са



## „ Зоран Михајловић:

Синдикат је припремио списак фирми за које сматрамо да имају услове за опстанак. То не значи отписивање осталих јер ће радне групе које ћемо формирати заједно са министарствима посетити свако од 156 предузећа у реструктурирању

фабриком „Горење“ у Ваљево.

Дорбо је што ће представници синдиката и Владе да дођу у свако предузеће, а ми ћемо им понудити програм који већ дуго заступамо. Треба да се одвоји део наше фирме који производи, а да се вишак пословног простора уступи држави. Треба

и да се реши технолошки вишак запослених, а то је код нас 95 од 225 запослених. Такође, добро је

За Милоша Танасковића, председника Самосталног синдиката „Метал система“, чудно је да се и њихово предузеће није нашло на списку оних који имају шансу да опстану, пошто и оно има заинтересоване партнере за приватизацију. То су „Вакер Нојсон“ и „Асема“, стране компаније које имају своје фирме у Крагујевцу. Проблем за ово предузеће, међутим, може да буде то што је већина од 245 запослених покренула тужбу против фирме због заосталих зарада.

Када се подвуче црта, види се да у првом плану за опстанак у Крагујевцу нису преостала предузећа у реструктурирању. Ако се изузму „Енергетика“ и „Метал системи“, који би могли накнадно да буду



У НАЈНЕЗАВИДНИЈОЈ СИТУАЦИЈИ ЈЕ „АУТОСОБРАЋАЈ“

што је премијер најавио могућност отписа дугова према држави, а то је код нас 98 одсто дуга, каже Стојковић.

Он напомиње да би после тога, пошто ова фирма већ има стратешког партнера, могло да се разговара о конкретном моделу приватизације. По новом Закону о приватизацији, који је ових дана ступио на снагу, предвиђена су четири модела и то продаја капитала, продаја имовине, стратешко партнерство и уступање без накнаде капитала запосленима или стратешком партнеру.

уврштени на листу, остаје неизвесна судбина „Аутособраћаја“, „Застава безбедности“ и „Шумадије ДЕС“, с тим што ово последње предузеће неће бити објављено на списку за приватизацију пошто запошљава инвалидна лица. Чини се да је најнеизвесније стање у „Аутособраћају“, након што је пропао покушај да се потпише једногодишњи уговор о пословној сарадњи са фирмом „Јањушевић“ из Прибоја. Томе су се успротивила 104 од око 150 радника, а новог потенцијалног партнера још нема на видуку.



И У „МЕТАЛ СИСТЕМИМА“ ВЕРУЈУ ДА МОГУ ДОБИТИ СТРАНОГ ПАРТНЕРА



РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА РАСПИСАЛА ПРВИ ЈАВНИ ПОЗИВ ПО НОВОМ ЗАКОНУ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ

# Општинавање џулса инвеститора

На списку за приватизацију по овом јавном позиву налазе се укупно 502 матична предузећа са својим зависним фирмама, међу којима је осам из Крагујевца, плус још четири предузећа Групе „Застава возила”. Обавезан крајњи рок за приватизацију је 31. децембар 2015. године

**Н**ови Закон о приватизацији усвојен у Скупштини Србије другог августа ове године, основна је за јавни позив за прикупљање писама заинтересованости за субјекте приватизације из портфеља Агенције за приватизацију – како званично гласи назив документа који је увод у последњи круг претапања некадашњег друштвеног (а сада државног) у друге облике капитала.

Номинално, јавни позив представља настојање Агенције за приватизацију да прикупи и испита интересовање потенцијалних инвеститора за преузимање неких од понуђених фирми, али је истовремено испит одрживости понуђеног законом дефинисаног модела којим се нуде четири могућности приватизације: продаја капитала, продаја имовине, пренос капитала без накнаде и стратешко партнерство.

Списак понуђених предузећа, објављен на сајту Агенције за приватизацију уз јавни позив, садржи 502 фирме, међу којима је највише из области прерађивачке де-

латности (113), информисања и комуникација (73), затим стручне, научне иновационе и технолошке делатности (67), а најмање – по једно предузеће – из области образовања, пословања некретностима и обавезног социјалног осигурања.

Међу понуђеним предузећима су рудници за експлоатацију угља Ресавица, „Галеника”, „Петрохемија”, „Азотара”, ФАП, „Фам”, „Мостоградња”, „Јат техника”, „Ласта”, „Симпо”, Це-маркет, Београдски сајам, затим Индустрија мотора Раковица, ИМТ-а, Предузеће за путеве Београд, Јумко, Трајал корпорација, Магнохром, Симпо, Пољопривредни комбинат Београд, БИП, Јагодинска пивара, ПИК Земун, Икарбус, Минел трансформатори, Рафинерија нафте Београд ..., а ту су и остаци два велика металска комплекса, Групе „Застава возила” и „Гоша” из

Смедеревске Паланке. Фирме са списка предузећа уз јавни позив за приватизацију за пошљавају скоро 90 хиљада људи.

Повлачење државе из медија условило је да се на списку за приватизацију нађе и шездесетак фирми из ове области. Ту су, пре свега, „Политика”, новосадски „Дневник” и „Блиц”, али бројне радио и телевизијске станице у Србији чији су оснивачи локалне самоуправе.

Кад је бројкама реч, укупна вредност капитала понуђених предузећа износи 6,8 милијарди евра, а њихове обавезе 6,6 милијарди, док им укупни губици у 2013. години достижу пола милијарде евра. Ови



ХОЋЕ ЛИ НЕКО ОЧЕРУПАНИ КРАЈЕВАЧКИ „МАГНОХОРОМ”

## У „КОНТРИ” ДРЖАВА И ПИО ФОНД

### И бањски центри на продају

Установе здравствене заштите попут специјалних болница „Чигота”, „Златар”, „Гејзир”, „Жубор”, затим болница у Матарушкој, Богутовачкој и Соко бањи, затим „Меркура” у Врњачкој бањи, Специјалне болнице „Златар”, бање Жубор, такође се налазе на списку уз јавни позив за приватизацију.

Подсећања ради, Републички фонд за ПИО пре неки месец добио је правоснажне судске одлуке којима је потврђено да је овај Фонд власник специјалне болнице у Соко бањи, затим „Чиготе”, „Златара”, „Жубора”, као и „Меркура” у Врњачкој бањи.



„НА ЧЕКАЊУ” И „ЗАСТАВИН” ЗАВОД ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ РАДНИКА

подаци сами по себи сигнал су за значајан опрез потенцијалних купаца и инвеститора, без обзира што Закон о приватизацији нуди, као додатну могућност, условни отпис дуга, односно претварање дуга субјекта приватизације у трајни улог.

Крајњи рок за достављање писама о заинтересованости по овом јавном позиву је 15. септембар ове године. Осим основних података о заинтересованом инвеститору, ово писмо треба да садржи и предлог индикативне цене фирме за коју је субјект заинтересован, затим инвестициони програм и оквирни план пословања и броја запослених. Агенција за приватизацију затим, најкасније 45 дана по истеку јавног позива, Министарству привреде предлаже моделе и методе приватизације појединачно за свако конкретно предузеће за које су купци и инвеститори исказали интересовање.

Сагласно Закону о приватизацији, обавезан рок за спровођење приватизације друштвених капитала је 31. децембар 2015. године.

М. Ј.

ПОВОДОМ ПРОГЛАШЕЊА ЗГРАДЕ „УРЕДА” ЗА

# Судбина девој

Вредна грађевина у центру града добија од државе посебан третман у погледу заштите, али оно што је преживела током претходних неколико година – пренаменама, исељавањем „четворке” и наводним удомљењем Апелационог суда – та иста држава показала је бахатост и према згради и према Крагујевчанима

Пише Јаворка Станојевић

**О**длуком Владе Србије зграда „Уреда” у центру Крагујевца сврстана је у ред споменика културе. Стицањем овог статуса монументално здање подигнуто 1931. године, поред признања грађевинске вредности, обезбедило је заштиту коју уживају вредна културна добра.

Ово значајно архитектонско дело, као експозитуру Београдског окружног уреда за осигурање радника у Крагујевцу, подигао је Средишњи уред у Загребу. Подаци крагујевачког Завода за заштиту споменика културе говоре да је зграда од настанка била део здравственог система. Једини прекид континуитета забележен је за време Другог светског рата током кога је зграда служила за смештај штапских канцеларија немачких окупационих власности.

Упркос несумњивим историјским везама ове грађевине са здравственим системом, чији развој прати удомљавајући разне здравствене службе, „Уред” данас припада Министарству правде. У посед овог Министарства, које је планирало да ту смести Апелациони суд, прешао је у марту 2007. године уговором закљученим између Института за заштиту здравља Крагујевац и Републике Србије. Како се радило о две институције које се налазе у ингеренцији Републике, право коришћења непокретности у државној својини у објекту Института површине 2.100 метара квадратних без накнаде је пренето на Министарство, а на овој адреси је укњижен Апелациони суд.

Иако многим Крагујевчанима који у памћењу „Уред” чувају као место где су одлазили код зубара, тражили услуге Хитне помоћи и Института за јавно здравље, или се лечили у здравственој станици која је дуго овде била лоцирана, ова промена није по укусу, у Заводу за заштиту споменика кажу да су они дали зелено светло за пренамену објекта. Образложење за овај потез налазе у домаћој и светској пракси која бележи бројне промене станара заштићених зграда уз поштовање услова одржавања и адекватне намене која

ДАНАШЊИ ИЗГЛЕД „УРЕДА”, ЗГРАДА „НАКИБЕНА” КЛИМА УРЕБАЈИМА



не сме угрозити културне и историјске посебности.

### Какав је „газда” Министарство правде

Чак и када прогутају горку пилулу коју им, не питајући их за мишљење, сервира државна администрација, становнике града на Лепеници збуњује чињеница да објекат чији зидови су заштићени није нашао заштитника који би бринуо о томе да се простор искористи за добробит читаве заједнице. Јер, од када је у главама тадашњих државних челника заживела идеја да се зграда „Уреда” искористи за потребе Апелационог суда, усељавање нових станова



**Предраг Делић:** Када смо акредитовали наше лабораторије, акредитовали смо и простор у коме оне раде. Због тога би прелазак у нове просторије тражио да поново уђемо у скуп и компликован процес поновне акредитације

ра није мрднуло од папиролошких формалности које су им омогућиле укњижбу. Упркос томе што им је Републичка дирекција за имовину, још пре седам година, поконила више од две хиљаде квадрата, запослени у овој институцији данас раде у некадашњој згради Команде гарнизона и користе просторије у поткровљу крагујевачког суда. За то време у згради Уреда ради Институт за јавно здравље, који чека обећано пресељење.

То што се ствари у седмогодишњем периоду нису помакле са мртве тачке могло би се, у контексту свеопште кризе, схватити као немоћ државе да финансијски заокружи замисао владајућих гарнитура које су отишле у историју, остављајући своје нерализоване идеје да цену оваквог залетања у пројекте који не почињају на одрживој рачуници, не плаћају грађани Крагујевца. Пошто су нове газде експресно желеле да се ослободе подстанара о чијем удомљавању брине локална самоуправа, налог за исељење одмах је добила Амбуланта број четири крагујевачког Дома здравља, чији оснивач је град Крагујевац. Како ни неколико хиљада потписа грађана, ни протести запослених нису успели да спрече избацивање нежељених станара који, по уходоној пракси



КУПАЦ СЕ ТРАЖИ И ЗА РУДНИК РЕСАВИЦА



НЕКАД МОЋНА „ГОША” ИЗ СМЕДЕРЕВСKE ПАЛАНКЕ

## КРАГУЈЕВАЧКЕ ФИРМЕ У „ПОНУДИ”

### Од Заставе до Радио телевизије

Међу 502 предузећа са списка за приватизацију које је уз јавни позив објавила републичка Агенција за приватизацију налазе се и следеће крагујевачке фирме:

- Група „Застава возила” у чијем су саставу Застава аутомобили, Застава привредна возила, Застава специјални аутомобили Сомбор и Завод за здравствену заштиту радника – укупно 1,235 запослених
- „21. октобар” (258 запослених)
- Енергетика (517 запослених)
- Метал системи (244 запослена)
- Аутообраћај (155 запослених)
- Радио телевизија Крагујевац (94 запослена)
- Застава ИТ турс (осам запослених)
- ДП „Дизајн” Крагујевац (пет запослених)



## СПОМЕНИК КУЛТУРЕ

## ке коју су сви желели



коришћења „Уреда“ за потребе здравства, нису плаћали кирију, „четворка“ је удомљена у из најмљеном простору који је град, односно пореске обвезнике Крагујевца, током шестогодишњег најма олакшао за 300.000 евра.

Пошто је закупнина представљала превелик терет за градски буџет из кесе коју пуне Крагујевчани, издвојено је додатних 220 милиона динара за градњу новог објекта у који је смештена Амбуланта. Мада не-

ма дилеме око тога да је граду и „четворци“ нова зграда била потребна, питања да ли су начин и тренутак добро проценени не тражи превише мудар одговор. Јер, да пара за градњу нових објеката има, Институт за јавно здравље би се одавно иселио из „Уреда“, чиме би били створени услови за припремајући и почетак реконструкције објекта како би се прилагодио потребама Апелационог суда.

Пошто држава није испунила главни предуслов за трајно удомљавање овог суда који је предвиђао да Институт за јавно здравље добије нове просторије, ова институција је данас једини корисник 2.000 квадрата у згради која чека да је неко заштити од климе у којој цветају неодољивост и политички интереси.

### Старе и нове комбинације

То што су захваљујући прерачунавању државе добили читаву зграду, ипак не прија запосленима у Институту који већ седам година раде у ванредним околностима, чекајући селидбу. Помоћник директора Предраг Делић објашњава да нерешен статус овој установи значајно отежава

праћење технолошких иновација у које, због тога што не знају када и где ће се селити, не могу да улажу. У условима сталног очекивања пресељења Институт не може да размишља ни о оснивању нових лабораторија које су граду и региону преко потребне, али то није највећи проблем које прелазак на нову локацију ставља пред 139 запослених у Институту.

Предраг Делић, тврди да би селидба одмах изискивала трошак од најмање 15 хиљада евра за накнадну акредитацију лабораторија.

Када смо акредитовали наше лабораторије, ми смо акредитовали и просторе у којима оне раде. Због тога би прелазак у нове просторије тражио да поново уђемо у скуп и компликован процес поновне акредитације за који се не можемо припремити, јер не знамо где ћемо се уселити, каже доктор Делић.

Питање зашто Институт, који представља најважнију карику у превенцији болести и очувању здравља становништва читавог региона, не може да ради у условима које заслужује треба адресирати на државну администрацију која, упркос чињеници да је град великодушно понудио неколико локација, није била кадра да испуни свој део плана о градњи објекта Института.

Према ономе како ствари сада стоје, држава која је, подсетимо, обећала и изградњу Центра за матичне ћелије, одустала је од идеје да Институт добије нову, наменски грађену зграду. Уместо тога сада министарства здра-

## НАСТАЈАЊЕ ЗНАЧАЈНОГ ОБЈЕКТА КРАГУЈЕВАЧКОГ НЕИМАРСТВА

## Освећење на Петровдан

Мотиви за градњу објекта у коме ће, поред административних просторија, бити смештене хируршка, очна, ушна, зубна, гинеколошка и АТД амбуланта, као и пулмолошко и рендгенолошко одељење и који ће у подрумским просторијама имати парна купатила са кадама, тушевима и посебним одељењима за физикалну терапију, масажу и хидротерапију, леже у потреби да се обезбеди здравствена нега великом броју радника који су у првим деценијама двадесетог века у Крагујевцу пристизали из многих европских држава.



ЗГРАДА НЕПОСРЕДНО ПО ЗАВРШЕТКУ

Јули Роме у близини цамије која се налазила код Каменог моста и на простор данашње Лицике.

Пројектовање зграде поверено је професору Архитектонског факултета у Београду Богдану Несторовићу чији је отац Никола, кога неки сматрају највећим именом српске архитектуре тог времена, пројектовао зграду суда и која важи за једну од најлепших крагујевачких грађевина. Пратећи токове градитељског стваралаштва тог времена, које карактерише успон монументалне архитектуре, подстакнут сложеним естетским и идеолошким схватањима којој су јавне грађевине доминантних, свечаних форми схватане као репрезенти државне политике, Несторовић је искористио положај на углу данашњих улица Николе Пашића и Милоша Павловића за подизање једног од најзначајнијих објеката крагујевачког неимарства.

Како тадашња држава у којој цвета дух југословенства није боловала од неефикасности, велелепно здање, чија је градња започела у марту 1930., завршено је и освећено на Петровдан, 12. јула, 1931. године.

ва, правда и војске преговарају о уступању објекта Војне болнице која би, после адаптација и измештања амбуланта у помоћну зграду, удомила Институт, што би коначно створило услове да се у „Уред“ усели Апелациони суд који такође трпи подстанарске муке. У Министарству правде кажу да ће се, када Институт среди нови објекат, стећи услови за реконструкцију Уреда како би се прилагодила потребама суда који би на овој адреси требало да остане трајно.

Питање које намеће одлука о стављању под заштиту је - могу ли се стандардима које захтева нов статус здања прилагодити планови о реконструкцији које је урадио архитекта Александар Ненковић, или ће бити потребно још новца за усклађивање.

Ово је тек део дилеме коју имају они који би желели да знају колико ће грађани платити авантуру у коју су се упустили они који су замислили да је згодно имати два суда један наспрам другог. Мада није велика утеха, добро је знати да ће сврставање „Уреда“ у споменике културе осујетити амбиције да се изнад Улице Николе Пашића направи нека врста моста који би спајао две правосудне институције.

Крагујевчани који сматрају да би „Уред“ требало да остане у служби здравства може утешити чињеница да држава у овом тренутку није најсклонија инвестицијама у град на Лепеници. А зграда која, како каже архитекта који бележи сећања на град своје младости покушава да од заборава сачува архитектонске тековине Крагујевца, Верољуб Трифуновић, дели судбину лепе девојке коју сви желе, опстаје као споменик који ће једног дана сведочити о једном мутном времену.

## ПОСЕБНЕ МЕРЕ КОЈЕ ЈЕ ПРОПИСАЛА ВЛАДА СРБИЈЕ

## Очување и зграде и околине

У одлуци Владе о мерама заштите зграде „Уреда“ каже се да овај споменик културе који, осим архитектонских вредности ауторског остварења проф. Богдана Несторовића, има значај због доприноса развоју здравствене културе у Шумадији.

Утврђују се следеће мере заштите споменика културе:

- 1) очување изворног изгледа спољашње архитектуре и ентеријера, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба крова, свих конструктивних и декоративних елемената, оригиналних материјала, стилских и функционалних карактеристика;
- 2) забрана преправки, доградње и надградње;

- 3) забрана радова који могу угрожити статичку стабилност споменика културе;
- 4) ажурно праћење стања и одржавање конструктивно-статичког система, кровног покривача, свих фасада, ентеријера и исправности инсталација у споменику културе;
- 5) постављање уређаја за заштиту од пожара;
- 6) вођење електро и ТТ водова подземним путем;
- 7) забрана постављања прикључних кутија, ормара и раскладних уређаја на фасадама споменика културе.

Утврђују се следеће мере заштите заштићене околине споменика културе:

- 1) забрана градње и постављања трајних или привремених објеката који својим габаритом, волуменом, обликом или наменом могу уг-

- розити или деградирати споменик културе и његову заштићену околину;
- 2) забрана радова који могу угрожити статичку безбедност споменика културе;
- 3) забрана градње објеката који нису у функцији споменика културе;
- 4) забрана постављања покретних тезги, киоска и других привремених објеката унутар заштићене околине;
- 5) забрана просипања, одлагања и привременог или трајног депоновања отпадних и опасних материја;
- 6) вођење електро и ТТ водова подземним путем;
- 7) урбанистичко и комунално уређење, хортикултурно опремање, неговање декоративне флоре и редовно одржавање простора заштићене околине споменика културе у функцији споменика културе.

## Family Shopping Fest u Šoping centru Kragujevac Plaza

Šoping centar Kragujevac Plaza vas sa ponosom poziva na treći Family Shopping Fest. Neverovatni popusti, radionice za decu, takmičenja i brojne zabavne aktivnosti, uključujući i specijalan koncert očekuju vas u Šoping centru Kragujevac Plaza 23. i 24. avgusta, od 10 do 22 sata.

Kao i do sada, Šoping centar Kragujevac Plaza pripremio je raznovrsni program koji će celoj porodici pružiti mogućnost da doživi nezaboravnu zabavu i kupovinu! Najmlađi posetioци će moći da razvijaju svoju kreativnost u brojnim edukativnim i zabavnim radionicama i prisustvuju fantastičnom mađioničarskom nastupu, dok će bioskop Cineplexx organizovati dečji filmski maraton sa specijalnim programom.

Mame će imati mogućnost da u Benetton radnji pronađu najbolju kombinaciju za svoje mališane, posle čega će oni moći da učestvuju u dečjoj reviji, u nedelju od 14 sati, u glavnom atrijumu. Na kraju revije biće izabrani princ i princeza koje će nagraditi IDEA, Cineplexx, McDonald's, Arena Fun Factory i Candy Universe!

Prisudnice lepšeg pola imaće priliku da se ulepšaju u beauty kutku, a sve zainteresovane mame će moći da poziraju profesionalnom fotografu sa svojim mališanima i učestvuju

u izboru za naslovnu stranu magazina Mama (subota i nedelja, 16-18h).

Oba dana od 14 do 18 sati, porodice će imati fantastičnu priliku da se fotografišu za porodični portret i učestvuju u Kragujevac Plaza facebook izboru za tri najbolje fotke! Pobjednike nagrađuju IDEA, B-Underwear, Cineplexx, McDonald's, Dexy Co, Arena Fun Factory, Alter Shoes i Candy Universe!

Za jači pol Arena Fun Factory je pripremila takmičenja u stonom fudbalu i kuglanju koja će se održati u subotu od 17 do 19h. Pobjednici će dobiti nagrade koje su obezbedili Arena Fun Factory, IDEA, B-Underwear, Cineplexx, McDonald's i Candy Universe!

Saveti astrologa, edukacija o zdravim navikama uz lekare Zdravstvenog kutka, šoping igrice samo su neke od ostalih aktivnosti koje očekuju posetioци Family Shopping Fest-a.

Oba dana vikenda u popodnevним časovima za dobro raspoloženje biće zadužen DJ, dok će u subotu od 20 sati sjajna Sara Jovanović održati koncert besplatan za sve posetioци!

Posetite Šoping centar Kragujevac Plaza sa svojom porodicom, zabavite se u brojne aktivnosti, iskoristite neverovatne popuste i pripremite za novu školsku godinu i posao!



## ПРЕСЕЉЕЊЕ ГРАДСКИХ СЛУЖБИ

## Циљ - уштеде на киријама

За канцеларије које користе градске службе на разним локацијама у граду из буџета се месечно издваја око милион динара, при чему само за зграду од 750 квадрата где је смештена Градска управа за имовину, некадашњи „Дуванпромет” у Улици Бранка Радичевића, град плаћа 650.000 динара месечно

План града да, најкасније до краја 2015. године, пресели поједине градске службе смештене у закупљеним просторијама и тако се ослободи плаћања кирије, почео је конкретно да се реализује ових дана, будући да је Градско веће прошле недеље донело одлуку о „рационалној употреби пословног простора којим располаже локална самоуправа”.

То значи да ће многе службе градске управе променити адресе, а прве селидбе требало би да почну већ крајем ове недеље.

Уколико овај план буде реализован у предвиђеном року, за више од милион динара месечно биће смањени издаци из буџета намењени за закупљене просторије на пет локација у граду, где су смештени чиновници локалне самоуправе.

#### ■ Све за ефикаснију Пореску управу

Први на листи за расељавање нашли су се станари зграде у Улици Бранка Радичевића број 9. До краја недеље канцеларије у њој мораће да напусте Секретаријат за образовање, културу и информисање и Завод за заштиту споменика културе, који се у овој згради нашао силом прилика, пошто је објекат у Улици Крагујевачког октобра у Великом парку, који је ова установа годинама користила, проглашен за небезбедан. Због тога су „привремено” пресељени у Бранка Радичевића, док град не одлучи да ли ће да руши или прода стари објекат, али уместо тога одлучено је да се поново „привремено” преселе на другу локацију.

Занимљиво је да је Завод сваки пут добијао све мањи простор за

обављање своје делатности. Прво су пресељени из зграде у Великом парку од 300 квадрата у Бранка Радичевића где су на располагању имали око 150, а сада ће морати да деле четири канцеларије и приземље са Секретаријатом за образовање у Цара Лазара 15. Иако веома успешно послује и издржава се самостално реализујући пројекте који се финансирају из фондова Европске уније, Завод ни после две године од пресељења из Великог парка није решио своје стамбено питање. Двдесетак запослених, који имају посла преко главе, а ограничени су Владином уредбом да приме нове људе, ових дана поново „пакују кофере”.

Директор Завода Марко Грковић каже да се део документације још увек налази у старој згради у Великом парку и да стално иду тамо-овамо, али да се ништа коначно не решава.

Уколико би град одлучио да се направи нови објекат за потребе Завода, било на истом или неком другом месту, могли бисмо да конкуришемо код страних донатора или амбасада за средства, али док Градско веће не донесе такву одлуку, мораћемо да се пролагоджавамо ономе што имамо на располагању, каже Грковић.

Иначе, простор у згради Пољопривредне станице у Улици Цара Лазара 15 напуштају Одељење социјалне заштите, Канцеларија за послове сарадње и интеграцију Рома и градска Пореска управа, због које је ово претумбавање и кренуло. Порезници кажу да је било крајње време да добију адекватан простор, јер за 15.000 предмета колико их сада имају и 65 чиновника, чији је једини посао наплата пореза на имовину, више, очигледно, није било места



ПОРЕСКА УПРАВА СЕЛИ СЕ ИЗ ЦАРА ЛАЗАРА У БРАНКА РАДИЧЕВИЋА

#### МЕСЕЧНЕ ЗАКУПНИНЕ У ДИНАРИМА КОЈЕ ПЛАЋА ГРАДСКА УПРАВА

- 750 квадрата у Бранка Радичевића 11, бивша зграда „Дуванпромета” .....650.000
- 130 квадрата у делу зграде у Бранка Радичевића 9, Бивши простор листа „Светлост” .....94.000
- 100 квадрата у Дому самоуправљача .....130.000
- 100 квадрата у Цара Лазара 15 .....128.000
- 84 квадрата у објектима „Црвеног крста” у Улици Светозара Марковића 7 .....43.000

у згради коју су до сада користили.

Начелница Пореске управе Славица Ђинђић каже да инспектори раде у немогућим условима, али и да се грађани све чешће жале, пре свега што једва успеју да се попну на спрат до кога воде узане спиралне степенице, али и због загушљивог ходника где стоје чекајући да дођу на ред.

Полазећи од тога да је наплата пореза на имовину важан изворник прихода локалне самоуправе, и у Градском већу су сматрали да Пореска управа мора да добије адекватан простор. Чиновници ове управе користиле будуће подрум и прва два спрата зграде Радио телевизије Крагујевац у Улици Бранка Радичевића, чиме се обезбеђују технички услови за рад, а потом ће и кадровски бити појачани премештањем 10-15 људи из других градских служби.

Одељење социјалне заштите и Канцеларија за интеграцију Рома, који се сада налази у Улици Цара Лазара, добиће нови простор површине од око 90 квадрата у Улици Лазе Маринковића, док ће се издавачко предузеће „Кораци”, које још увек „станује” у Бранка Радичевића 9, сместити у простор од 36,5 квадратних метара, у новој згради у Улици Првослава Стојановића.

#### ■ Скупи закупљени квадрати

Сва ова преметачина требало би да донесе значајну уштеду градском буџету за плаћање закупнина за просторије које користе градске службе.

Најскупљи смештај град плаћа Градској управи за имовину, која осам година користи 750 квадратних метара у згради у Улици Бранка Радичевића, која је, до сада, три пута мењала власника. Први је био „Дуванпромет”, потом „Футура плус”, чији је власник био контроверзни бизнисмен Станко Цане Суботић. У то време град је склопио уговор о закупу, али је пре две године по трећи пут добила новог власника - „Пиреус” банку, на чији рачун се уплаћује 650.000 динара месечно за закупнину, што је износи нешто више од седам евра по квадрату.

Далеко мање кошта 130 квадрата на првом спрату у згради где су се некада налазиле просторије новинског предузећа „Светлост”, одмах

поред „Дуванпромета”. Након што је поништена приватизација овог недељника, подрумске просторије, некадашњи погон штампе, преузео је на име хипотеке за узети кредит у корист власника „Светлости” Драган Леповић, власник штампарије „Фемили пресс”. Он је, потом, на аукцији купио и 130 квадрата на првом спрату у истој згради.

Да је Леповић највећи добитник пропале приватизације некада угледног крагујевачког листа, за разлику од запослених који су остали без посла и плата, сведочи чињеница да је после кратког времена успео да директном погодбом прода граду подрумски простор од око 106 квадрата за 10 милиона динара и да истовремено уступи у закуп градским службама део првог спрата за надокнаду од 94.000 динара месечно.

Из градског буџета сваког месеца издваја се 128.000 за око стотину квадрата у Цара Лазара 15, што када се прерачуна износи око 11 евра по квадратном метру, док се за 110 квадрата у Дому самоуправљача за смештај Одељења за пољопривреду и Дирекцију за робне резерве плаћа 130.000 динара.

Најмања је надокнада намењена за канцеларије Службе за заштиту од елементарних непогода, која се налази у просторијама Црвеног крста у Светозара Марковића 7, где се за 84 квадрата издваја 43.000 динара месечно.

Осим за канцеларије градских служби кирија се плаћа и за просторије које користе месне заједнице и разна удружења грађана. Свакако најскупљи је био простор који је до пресељења користила амбуланта број 4, за који је град месечно издвајао близу 10.000 евра.

Није, међутим, само пословни простор на мети рационализације и смањења трошкова. Судећи према скупштинској одлуци, требало би да дођу на ред за преиспитивање и сви остали трошкови као што су коришћење службених возила, мобилних телефона, репрезентације, службених путовања, како би се буџетски издаци svelи на најмању могућу меру.

Актуелна пресељења градских чиновника говоре да се ови потези вуку ради смањења трошкова закупа пословног простора, али ни речи нема о смањењу администрације, чиме би и за њен смештај било потребно мање зграда - било закупљених или у градском власништву.

Гордана БОЖИЋ

#### У „ВОДОВОДУ” ИЗМЕНАЂЕНИ ОДЛУКОМ

### Нема говора о пресељењу

До краја 2015. године, како је предвиђено скупштинском одлуком која садржи програм консолидације градских предузећа, планирано је да се заврши и зграда Оперативно техничког центра „Водовода”, након чега би сви запослени са оперативом били измештени у нови објекат, а граду би био уступљен садашњи административни простор ЈКП „Водовод и канализација”, где би се, по неким најавама, преселила Управа за имовину која је подстанар у некадашњој згради „Дуванпромета”.

Ова вест, међутим, непријатно је изненадила запослене у овом јавно комуналном предузећу, с обзиром да је другачије договорено.



„ВОДОВОДИЈЕ” НЕ НАПУШТАЈУ СВОЈЕ ЗГРАДЕ





Пише Александар Јокићевић

ШУМАРИЧКО ЈЕЗЕРО ПОСЛЕ СЕЗОНЕ КИША

# У воду ни до колена

О нај први поглед са главног пута, док се жељни пливача приближавамо језеру, увек специфичне зеленкасте боје због околних шумаричких крошњи, не открива да купалиште у Шумарицама више није оно што је било. Бар до краја ове летње сезоне, оно неће бити крагујевачко „море“.

Због сумње да је вода хигијенски неисправна за купање, Спортски центар „Парк“ је још претпрошле седмице забранио купање на језеру, док из Института за јавно здравље не стигну резултати анализе квалитета воде. Нажалост, у међувремену сумње су се потврдиле, а препорука из крагујевачког ИЗЈЗ најједноставније гласи: у језерску воду не треба улазити! Према првим званичним резултатима тешко да ће се ишта променити и до краја лета, које је на измаку, јер ће вода дуже времена бити неупотребљива за коришћење у рекреативне сврхе. Поред присуства фекалних, пронађене су и бактерије које указују на процес труљења, те је свако купање у Шумарицама од сада па надаље опасно по здравље људи.

Подсетимо, након великих киша и невремена које је захватило Крагујевац 5. августа у вечерњим сатима, ниво језера у Шумарицама је толико порастао да је плажа била потпуно потопљена. Бујице су у акумулацију нагурале свашта, чак је постојала и бојазан да земљана брана неће издржати. Ниво језера се убрзано испуштао, но показало се да је то тек део проблема. Кишна бујица је низ уливне потоке и падине са собом донела силне „прљавштине“.

## ■ Истакнута црвена застава

Када се закорачи на плажу, све постаје јасније. Табла упозорења да је купање забрањено видно је истакнута, изнад једне од спасилачких платформи вијори се црвена застава, међутим неколицину упорних љубитеља језера ни то не спречава. Додуше, већина, причају посетиоци, време проводи на обали, расхлађују се испод тушева, али купача, чак и деце (као, све по правилу, у делу ограђеном бованама), и те како има.

Са обале се не може сагледати колико је лоше, каже Бранимир Средојевић, шеф смене спасилачке службе, нудећи нам обилазак моторним чамцем. На уливу се све види. Потоци из Поскурица и Драче, који утичу у језеро, услед велике кише понели су све са собом из септичких јама и штала. Екипе „Чистоће“ су излазиле на терен, установљено је да су мештани, у једном делу, фекалну канализацију повезали у кишну - па се и она излила.

Истакли смо црвену заставу да упозорава на опасност, а када се

ВОДА СЕ ПОВУКЛА, АЛИ ЈЕ ШТЕТНА ПРЉАВШТИНА ОСТАЛА



У језерску воду не треба улазити, неупотребљива је у рекреативне сврхе, јер поред присуства фекалних, пронађене су и бактерије које указују на процес труљења, па је свако купање на језеру у Шумарицама у овом тренутку опасно по здравље људи, упозоравају из Института за јавно здравље

од рампе долази на језеро прво се види велика табла на којој пише да плажа не ради, уз упозорење: „Купате се на сопствену одговорност“. Према Средојевићевим речима, спасиоци не могу учинити више од тога. Плажа је званично затворена за купање, али не могу спречити купаче уколико желе да уђу у воду.

Наша обавеза је да будемо присутни. Поред свих упозорења и ми указујемо да не треба улазити у језерску воду и ту се надлежност спасаваца завршава. Свакодневно у неколико наврата чамцем обилазимо језеро, не кријемо какво је стање, понешто од наслага, жабокречине, колико може, уклања се са обале. Није тајна, након поплаве из воде смо извадили доста угинулих животиња, нанела их је бујица, али све то што кажемо не одвраћа људе. Купача ипак има, наводи Средојевић.

## ■ Ако природа очисти

Физичко-хемијска анализа језерске воде (бар у време закључења овог броја новина) још увек траје, јер је природа испитивања

таква, узоркује се пет дана, међутим микробиолошка анализа је стигла. Показала је присуство аеробних, али и анаеробних бактерија, као и повећан број бактерија које су индикатори фекалног загађења.

Начелница Центра за хигијену у хуману екологију Института за јавно здравље др Мирјана Милосављевић објашњава да аеробне бактерије нормално живе у цревима човека и животиња, али њихов повећан број у води језера указује да су бујични потоци, као што се претпостављало, покупили садржаје септичких јама, штала, свињаца са сеоског подручја, а на аеробне бактерије, које живе без присуства кисеоника, указују на процес труљења у води.

После кише из језера су, прича се, вадиле угинуле животиње, које су се подавиле услед бујичног таласа, међутим процеси труљења организама вероватно указују на то присуство, објашњава др Милосављевић.

Када подвучемо црту, вода на језеру у Шумарицама није за купање. - Ранијих година дешавало се да приликом узорковања нађемо неку мању бактериолошку неисправност и дамо упозорење. Увек је била препорука да се по изласку из језера купачи истуширају, да језерску воду не гутају, да воде рачуна о очима, ушима, али овога пута нема сврхе давати било какве препоруке. У језеро апсолутно не треба улазити. Упозорење поступа на сопствену одговорност, категорична је др Милосављевић.



ВИДНО УПОЗОРЕЊЕ КОЈЕ НЕКИ ПОСЕТИОЦИ НЕ ПОШТУЈУ

Бактерије могу изазвати цревне болести, болести коже, очију, ушију, уринарног и гениталног тракта, а на питање може ли се било шта учинити, др Милосављевић одговара да у оваквим ситуацијама једино природа може учинити своје, природним процесима чишћења.



МЕСТО ГДЕ СЕ УЛИВА ПОТОК У ЈЕЗЕРО ДЕЛУЈЕ СТРАШНО



НИ ЦРВЕНА ЗАСТАВА КУПАЧИМА НИШТА НЕ ЗНАЧИ

## МЕДИЦИНСКИ АДРЕСАР

www.paradont.rs  
STOMATOLOŠKA ORDINACIJA  
**PARADONT**  
Prim. Mr. sci.  
**SIMIĆ Dr. MOMČILO**  
specijalista za bolesti usne i zuba

- Popravka zuba
- Beljenje zuba po Beyond sistemu
- Ultrazvučno uklanjanje naslaga sa zuba
- Vađenje zuba

Ordinacija: Miloja Pavlovića 10/II-3  
Tel: 034/333-506, 034/388-700; Fax: 034/36-04-36  
Mobilni: 063/631-486; e-mail: paradont@eunet.rs

www.beo-lab.rs

**beo-lab** laboratorije  
SVE LABORATORIJSKE ANALIZE NA JEDNOM MESTU  
Iuja Pastera 24, 34000 Kragujevac  
Tel: 034 205 901  
e-mail: lab.kragujevac@beolab.rs

www.fizioandric.com

**Andrić** Ambulanta FIZIOTERAPIJA  
\* Trauma \* Reuma \* Neurologija \* Manuelna terapija \* Celulit \* Vakusak  
TC Šumadija, Miloja Pavlovića 9  
Telefoni: 361-203, 063 605-447  
E-mail: andrickg@gmail.com

www.ambulantajokovic.rs

INTERNISTIČKA AMBULANTA  
**JOKOVIĆ**  
\* ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA  
\* ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA  
\* HOLTER EKG-a I PRITISKA  
\* ERGOMETRIJA  
\* PREGLEDI SPECIJALISTA  
Ulica Glavna 132, Tel: 331 691  
E-mail: vesnay@eunet.rs

**Логопед**  
Центар за едукацију Новаковић  
Индивидуални логопедски третмани и логопедске радионице  
Саве Ковачевића 1/10, Крагујевац  
063/7793-197

SPECIJALISTIČKA – ONKOLOŠKA ORDINACIJA  
**JOVANOVIĆ**  
BOLESTI DOJKE  
ONKOLOGIJA  
TIROIDNA ŽLEZDA  
ULTRAZVUK  
KOLOR DOPLER

34000 Kragujevac, Ul. Glavna 124  
034/338-461, 063/434-14-93

WWW.GINEKOLOGIJAPAVICEVIC.CO.RS  
**DR PAVIČEVIĆ**  
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA  
Milovana Glišića 15  
Tel/fax: 034 / 461 339  
034 / 463 333  
Mob: 063 / 619 436



## ПОСТРАДАЛИМА ОД ПОПЛАВА СТИЖУ ПРАВОСНАЖНА РЕШЕЊА О ДРЖАВНОЈ ПОМОЋИ

# А кад ће паре, не зна се

Комисија за процену штете које су настале на стамбеним објектима као последица поплава и клизишта током маја 2014. године, Крагујевчанима је издала нешто више од 200 решења за доделу државне новчане помоћи, 39 су већ постала правоснажна, па би требало да стигну и прве паре на рачуне грађана

**Д**о уторка, 19. августа, (време закључења овог броја листа), градски тим Комисије за процену штете које су настале на стамбеним објектима као последица поплава и клизишта током маја 2014. године, Крагујевчанима је издало нешто више од 200 решења за доделу државне новчане помоћи. Од тог броја 39 су постала правоснажна, протекао је жалбени рок од осам дана (нису се жалили), па би већ требало да им на текуће рачуне „легне“ уплата за обнову, чији износ зависи од категорије оштећења кућа.

Кад ће паре, међутим, стварно да буду уплаћене - не зна се. Град само прослеђује решења републичкој Канцеларији за обнову поплавлених подручја, а све даље зависи од ње.

Начелник Одељења за превентивну заштиту од елементарних и других непогода Драгош Радовановић очекује да ће до краја седмице бити обрађено свих 330 решења, за колико је захтева грађана држава дала „зелено светло“ (мада је укупно било око 800 захтева за накнаду штете), и сукопивно ће постајати правоснажна.

- Када говоримо о укупном броју од 330 решења, да не би било забуне, морам да нагласим да не постоје гаранције да ће држава свима уплатити средства, каже Радовановић, и наставља:

- Градска комисија има обавезу да утврди власништво над објектом и да све податке проследи Канцеларији за обнову поплавлених подручја, али управо је власништво један од проблема који нам се јавља. Служба катастра према матичном броју грађана, у појединим случајевима, не може потврдити да су подносиоци захтева уједно и власници објеката. Имају купопродајне уговоре, али посао нису довели до краја, нису укњижили кућу. Покушавамо да превазиђемо и то, узимамо изјаве под кривичном и материјалном одговорношћу да су управо они власници, да живе на назначеној адреси, а уверење о пребивалишту издаје Полицијска управа, наводи Радовановић.

Како ће држава поступати по сваком појединачном захтеву нико не може поуздано да одговори. Познато је једино да право на државну помоћ имају искључиво власници објеката који се стално и свакодневно користе за становање, (те је градском тиму одобрено да обради свега 330 од 800 захтева грађана). Велики број није



СВАКОМ ЊЕГОВА МУКА НАЈВЕЋА: КРАГУЈЕВЧАНИ НИСУ УВЕК ЗАДОВОЉНИ КАТЕГОРИЗАЦИЈОМ ШТЕТЕ

испуњавао управо критеријум да се у оштећеним објектима свакодневно живи.

У самој канцеларији градске Комисије за процену штете које су настале на стамбеним објектима као последица поплава и клизишта током маја 2014. године кажу да чине све што је у њиховој моћи, ангажовани су и радним данима и викендом не би ли грађани што пре добили решења, а за даље - нож и погача су код државе. Сазнајемо да је Крагујевац категоризован у прву и трећу категорију оштећења објеката, што подразумева исплату државне помоћи у износу од 120.000 и 250.000 динара, а да подсетимо, за другу категорију оштећења накнада је 200.000 динара, док је за четврту и пету категорију предвиђено 350.000, односно 600.000 динара.

Кад је о категорији оштећења реч, очито је да је осећај поплавлених - субјективан, што по правилу значи да сматрају како су штете на њиховим кућама веће од утврђених у решењима.

Начелник Радовановић потврђује да је било десетину притужби и жалби грађана, који су незадовољни радом градских комисија које су утврђивале штету на терену. Углавном сматрају да пропустом тих комисија нису категоризовани за „државни списак“. Град ће реаговати, изнова ће се утврдити чињенично стање, обећава Радовановић. Други корпус жалби, које су за другостепену проверу, представљају тврдње грађана да оштећења на њиховим кућама треба да буду на вишем степену оштете. О тим жалбама одлучује републичка комисија.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

## НЕИСПЛАЋЕНЕ ЗАРАДЕ АСИСТЕНТИМА У НАСТАВИ

# Будући професори туже град

Иако идеју једногодишње обуке сматрају корисном, како за своје усавршавање за будући посао наставника, тако и за ђаке којима се поклања већа пажња, многи корисници ове праксе ипак су се, због неисплаћених зарада за све време радног ангажовања, одлучили да правду потраже на суду

Програм под називом „Асистенти у настави“ покренут је 2008. од стране локалне самоуправе, да би се обезбедио подједнак квалитет школовања свим ђацима, а нарочито деци са сметњама у развоју, док је са друге стране идеја била да се омогући бар привремено радно ангажовање једном броју професора са евиденције Националне службе за запошљавање. Њима је била обезбеђена пракса, како би стекли искуство и могућност полагања стручног испита. За свој рад били су плаћени 14.000 динара, односно бар тако је писало у уговору.

Прва генерација асистената била је исплаћена у потпуности и како је програм показао добре резултате продужен је и следећих година. Све је текло скоро идеално док у једном тренутку новац није престао да пристиже на рачуне школа, а млади професори једногодишњу праксу завршили без иједне исплаћене зараде.

- Почео сам да радим 24. септембра 2012. године у ОШ „Јован Поповић“ и тада се са исплатама каснило већ шест месеци. Директор ми је одмах рекао да новац касни, али да ће га сигурно уплатити. Када сам следећег септембра завршио праксу, новац и даље није био уплаћен, а нови рок био је јануар 2014. Од тада је прошло више од пола године, па је већина нас решила да ради наплате уговорне обавезе тужи град, коментарише Богдан Тодоровић, учесник овог програма.

### ■ Корисно и ђацима, и наставницима

Заједно са колегама Тодоровић је сагласан са оценом да је програм био веома користан, нарочито за ученике и одељења у којима су постојала деца са сметњама у развоју јер професори нису могли подједнако да посвећују пажњу и њима и редовним ученицима. Увек су неки били задовољни, па су асистенти појединачно радили са децом која су била премештена из других школа или им је процес учења из неког разлога теже ишао. У оним одељењима где није било оваквих



ИЗГУБИЛИ И СТРПЉЕЊЕ, И ПОВЕРЕЊЕ: БОГДАН ТОДОРОВИЋ

исти за све школе. Користило је и деци у инклузији и професорима којима смо олакшавали посао. Али изгледа да нема друге могућности да дођемо до плата, јер смо чули да у градској каси за нас нема новца, објашњава због чега се одлучио на тужбу овај професор енглеског језика.

Да ове речи нису далеко од истине потврђује Драгослав Милошевић, члан Градског већа за образовање, културу и информисање. Он истиче да је посебно поносан на овај пројекат, јер су резултати изузетни, а сви циљеви испуњени. Ипак, остаје горчина због неисплаћених зарада асистентима.

### ■ Не стиже новац из буџета

- Главни разлог зашто нису исплаћене зараде је смањење трансферних средстава која из буџета републике пристижу у локалну самоуправу. Када смо 2008. го-

смо да обуставимо реализацију пројекта, објашњава Милошевић.

Други разлог за оволики дуг је техничке природе. Рачуни неких школа били су у блокади због исплата јубиларних награда и превоза, па се дешавало да новац који је уплаћен за плате асистената, по судском налогу буде исплаћен за друге потребе.

Упркос причама које круже, наш саговорник истиче да је локална самоуправа искључиво сама носила трошкове пројекта, осим у првој години када је Фонд за отворено друштво донирао новац граду. Плате асистената износице су 14.000, али је због доприноса за пензијско и здравствено осигурање сваки наставник градског тужиоца 25.000 динара. Нису успели да пронађу суфинансијера ни у Министарству просвете где су, каже, једино имали новац за плате редовних професора.

- Треба напоменути да град није имао законску обавезу да спроводи овакву једногодишњу праксу, али смо ради квалитетнијег образовања ушли у пројекат. Такође, свесни да студенти на факултетима немају адекватну праксу, омогућили смо им да у школама стичу искуство и да на крају полагају стручни испит. Више од 50 асистената је на овај начин пронашло сталан или привремен посао, јер су у школама имали предност у односу на друге кандидате, истиче позитивне стране програма Милошевић, и додаје да новац који су зарадили нико не може да им одузме и да ће им сигурно бити исплаћен. Када ће то бити могуће, Милошевић није могао да прецизира, али наглашава да је томе дат приоритет.

- Асистенти у настави јесу приоритет, пре свега јер би даљим утуживањем трошкови које би град касније сносио, рачунајући ту адвокате и судске тачке, били знатно већи, а у неким случајевима и дуплирани. Наравно да настојимо то да избегнемо, закључује Милошевић.

Тако изгледа да будући професори сада имају две могућности: да се наоружају стрпљењем и чекају новац из буџета или да попут неких својих колега правду потраже на суду.

Виолета ГЛИШИЋ



ДУГ АСИСТЕНТИМА БИЋЕ ИСПЛАЋЕН И БЕЗ ПРЕСУДЕ: ДРАГОСЛАВ МИЛОШЕВИЋ

ученика бавили су се редовном наставом, држали вежбе, прегледали контролне задатке, водили дневник рада и активности.

- Практика ми је користила јер када сам затим ишао на замену у другу школу није било као да сам „пао с` Марса“. Знао сам шта и како треба да се ради, како се држи час. Упознао сам материјал и уџбенике, пошто су углавном

дине покренули пројекат, она су износила 800 милиона динара. Сада су смањена само на 300 милиона. Све до 2010. зараде смо им редовно исплаћивали, али су се онда дугови гомилали, па се тренутно дугује око 11 милиона динара. Када смо видели да је наша пројекција исплате асистентима немогућа мисија, иако је програм био изванредан, морали



## САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА ПОТРОШАЧЕ ПРЕТРПАНО ПРИГОВОРИМА

## Патике и комуналци најчешће повод за рекламације

Када је једна девојка из Чачка, три и по месеца након куповине, рекламирала патике познате светске марке које су се потпуно деформисале за кратко време, иако су коштале близу 10 хиљада динара, њен приговор је одбијен уз образложење да је са обућом све у реду, али да је проблем у томе што она неравномерно газе. Изненађена оваквим објашњењем обратила се овдашњем Саветовалишту за потрошаче, где су пажљиво прочитали одговор трговца и посаветовали је да затражи стручни извештај од лекара специјалисте ортопеда о стању њених стопала. По обављеном прегледу, ортопед је у писаној форми образложио да је налаз уредан, да су су обе пете у осовини и да нема никаквих деформитета. У Саветовалишту су уз извештај специјалисте припремили и послали врло озбиљан приговор трговинској фирми у коме су, између осталог, питали да ли је овлашћено лице које је одбило рекламацију лекар специјалиста ортопед или нека лаборато-

За шест месеци примљено је више од 700 приговора потрошача, а успешност решених захтева посредовањем је изнад 80 одсто. Ипак, и даље има трговаца који се оглушују о Закон о заштити потрошача, и поред високих запрећених казни које се крећу до два милиона динара. Најбројнији приговори су на обућу, мобилне телефоне, техничку робу, гардеробу, делове за аутомобиле, курирске службе, а у последње време све је више је притужби на услуге комуналних предузећа.



ПАТИКЕ ВОДЕ НА ЛИСТИ АРТИКАЛА СА НАЈВИШЕ РЕКЛАМАЦИЈА

рија која је донела такву одлуку. Пошто су проследили документацију, у року од само три дана, брзом поштом, стигао је одговор и одобрена рекламација, а купцу је поручено да може одмах да дође по новац.

Ово је само један од 700 захтева, колико је за само шест месеци стигло у Регионално саветовалиште потрошача у Крагујевцу, који је добио шира овлашћења одлуком Министарства трговине и сада, практично, покрива територију Шумадије и западне Србије која броји преко два милиона становника.

#### ■ Највише приговора на обућу

Крајем фебруара ове године, уз подршку града, са радом је почело Саветовалиште за потрошаче које је одлуком Министарства трговине, туризма и телекомуникација, прерасло у Регионално саветовалиште за регион Шумадије и западне Србије. Према речима менаџера Саветовалишта Зорана Николића за шест месеци примљено је више од 700 приговора потрошача, а

успешност решених захтева посредовањем је изнад 80 одсто. Саветовалишту је стизало пет приговора дневно док је имало само градску покривеност, а од средине јуна, када је надлежност проширена на централну и западну Србију, упућивано је, у просеку, 14 приговора дневно. Најбројнији приговори Саветовалишту су на обућу, мобилне телефоне, техничку робу, белу технику, гардеробу, делове за аутомобиле, курирске службе, а у последње

време све више је грађана који упућују притужбе на услуге комуналних предузећа.

Нема дана да не стигне и по неколико приговора на неуважене рекламације, без обзира што постоји законски рок у коме трговац гарантује две године, као и за сваку другу робу и има обавезу да прими рекламацију, без обзира на исход. Закон је сасвим јасан и он се не тумачи него се примењује. У њему стоји да трговац одговара за исправност и функционалност робе у року од две године, објашњава Николић и додаје да су у досадашњем раду запазили да постоје трговци, који се оглушују о закон, без обзира на казне које су од 300 хиљада до два милиона динара. Они

праве прекршаје који им апсолутно не иду у прилог. Примера ради, у Крагујевцу је једна велика трговинска кућа два пута плаћала казну, јер је одбила да прими оправдан приговор потрошача.

Истина је, каже наш саговорник, да се највише рекламирају патике познатих светских марки, али је чињеница да има и оних који не воде рачуна о својој обући. Било је случајева када су рекламиране патике биле толико прљаве да комисија није могла да

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА ЈЕ САСВИМ ЈАСАН И МОРА ДА СЕ ПРИМЕНЈУЈЕ: ЗОРАН НИКОЛИЋ



ТРГОВЦИ СЕ НЕРЕТКО ОГЛУШУЈУ О РЕКЛАМАЦИЈЕ ПОТРОШАЧА, И ПОРЕД ВИСОКИХ КАЗНИ

констатује у чему је проблем. То је ствар васпитања и личне културе, објашњава Николић, јер ако рекламирамо робу, она мора да буде у таквом стању да може да се утврди у чему је проблем.

Потрошачи су одавно уочили да свака обућа коју купе може да се користи само за суво време, а разлог је што приликом увоза наши трговци не желе да плате испитивање издржљивости обуће и лакше им је да у декларацији напишу да је обућа за суво време, тако да увек могу да се оправдају.

Осим на обућу све више је приговора и на рад курирских служби, којима потрошачи замеру што им достављају видно оштећену робу, као и то што купљени производ испоручују испред зграде, а не на адресу где станују, мада су платили ту услугу.

#### ■ Проблеми са „Енергетиком“

Све је више проблема и са јавним комуналним предузећима, у делу када је реч о ценама, кашњењима у плаћању, каматама. Већ сада је извесно да ће бити великих проблема са „Енергетиком“, тврди наш саговорник, нарочито због захтева потрошача да раскину уговор о испоруци топлотне енергије.

Не могу се натерати грађани да користе услугу коју нису захтевали. Право је сваког потрошача да напише захтев за раскид уговора и након пробних рачуна које су грађани добили, знатно је порасло интересовање појединаца за раскид уговора, што је, уосталом, њихово законско право. Без обзира што комунална предузећа поступају по другим законима, Закон о заштити потрошача уређује и ову област. Ми ћемо, у том смислу, увек бити на располагању потрошачима који буду имали проблема да остваре своје право на раскид уговора, каже менаџер Саветовалишта за потрошаче. Истина је да постоје одређени услови у смислу како се врши искључење, али не може се тражити од потрошача да они достављају некакве елаборате о искључењу. Потрошач само треба да поднесе захтев за искључење, а посао „Енергетике“ је само да констатује да ли је искључен, макар то било пломбирањем цеви, скидањем радијатора и слично. Дакле не може се натерати потрошач да користи неку услугу ако он то не жели, закључује Николић и додаје да су већ стигли приговори грађана од којих је тражено да раде елаборате.

Исто тако, појавили су се и проблеми са услугама „Чистоће“.

Многи грађани питају да ли могу да траже да им се умање рачуни за дане када им није одвожено смеће, а одговор Саветовалишта је да могу. Ако је, рецимо, договорено да се одвожење смећа обавља једном или два пута недељно, а то није учињено, о чему постоје и докази, то значи да није извршена уговорена услуга и потрошач има право да се обрати даоцу услуге са захтевом за умањење цене.

Мањи рачуни могу се захтевати и у случају прекида сигнала кабловске телевизије или интернета, што је често предмет рекламације у Саветовалишту за потрошаче. Корисник СББ услуге недавно се жалио да два и по сата није имао кабловску у време финалног меча на Вимблдону, као и неколико пута после тога. Његова рекламација је уважена и издејствовано је умањење цене.

Говорећи о новом Закону о заштити потрошача који ступа на снагу 21. септембра ове године, Николић је рекао да ће бити укинуте судске таксе за потрошаче спорове вредности до 500.000 динара. Закон предвиђа да током првих шест месеци после куповине оправка је могућа искључиво уз писмену сагласност потрошача, скраћује се рок за одговор трговца на осам дана, а рок за решавање оправданог приговора је 15 дана, односно 30 уколико је реч о техничкој роби и намештају.

Тржишној инспекцији враћен је део битних овлашћења, међу којима и поступање по жалбама потрошача, као и поступање у случају колективних интереса потрошача.

Према речима Николића, нов закон предвиђа и да фирме које пружају услуге од општег економског интереса, као што су струја, грејање, вода, гас и слично имају обавезу формирања тела за решавање рекламација потрошача у чијем раду ће учествовати и представници организација за заштиту потрошача евидентираних код ресорног министарства.

У плану је и формирање Савета за потрошаче града Крагујевца који ће бити састављен од појединих директора јавно комуналних предузећа која врше услуге од општег економског интереса, представника Универзитета и представника локалне самоуправе.

Саветовалиште ће убудуће спроводити и активности контроле квалитета пекарских производа који се производе у крагујевачким пекарама а анализе ће обављати Институт за јавно здравље.

Гордана БОЖИЋ

## ПЕНЗИОНЕРИ НА МЕТИ ПРОМОТЕРА

### Купљено се може вратити

Да су промотери разних акција за продају производа све агресивнији сведоче свакодневни позиви грађана телефоном, када им нуде поклоне, уколико дођу на промоције. Њихова циљна група најчешће су пензионери због редовности примања, а нуде им се предмети који често нису неопходни.

Промотери су у тој мери насртљиви да многи од њих поверују да им је производ који нуде заиста потребан, а тек пошто добију поруџбину на кућну адресу, схвате да су погрешили. Многи од њих не знају да у року од 14 дана могу да врате робу назад, без додатних трошкова, осим за слање поштом или преко курирске службе. То је законско право пот-

рошача и чак и да продавац не достави образац о једностраном раскиду уговора, купац може сам да га напише или једноставно само да врати производ, што се сматра раскидом уговора.

Међутим, до проблема долази што се новац за купљени производи одмах одбија са пензионер рачуна купца.

Ми смо због тога апеловали на ПИО фонд да они морају да буду у служби пензионера и да проверавају уговоре, а не да буду администратори трговаца. Није тачно да њих не треба да интересују ти уговори. ПИО не сме да одбија новац за рачуна ако уговор није валидан, јер у том случају и нема основа да то учине, објашњава Николић.



У заједничкој акцији инспектора Пореске управе и инспектора за сузбијање привредног криминала, који су на 30 локација контролисали законитости у раду крагујевачких спортских кладоница и објеката игара на срећу, одузето је 24 аутомата за игре из 11 локала, пет телевизора, три монитора за рачунар, два кућишта, седам штампача, око 15.000 динара... Написано је и пет кривичних пријава против шест одговорних лица због осам кривичних дела неовлашћеног организовања игара на срећу.

Криминалистички инспектори запленили су два засада и око 230 килограма индијске конопље у сировом стању, али нису открили власнике. Покуцано је затим на 150 адреса због налога за контролу крађе струје, а исконтролисано је 20 угоститељских објеката, али ни у једном није било основа за писање прекршајних пријава, већ се све завршавало на опоменама.

То би био учинак велике акције коју је иницирала Влада Србије

## АКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ, ПОРЕЗНИКА И ЕЛЕКТРИЧАРА

# Куће без струје, коцкарнице без апарата

Заплењено је 24 покер апарата и цекпотова, „скинуто” 230 килограма индијске конопље у сировом стању са два велика засада, искључена струја у 57 домаћинстава која су осумњичена за „крађу” или су имала велика дуговања

ноћним клубовима има највише промета, пропуста сваке врсте, као и гостију који имају контакте са наркотицима. Примера ради, по речима Милоша Тимотијевића, помоћника командира крагујевачке Полиције испоставе, затицали су само по пар гостију

угоститељских објеката у смислу поштовања радног времена, да ли је истакнут натпис да се малолетницима забрањује точење алкохолних пића и да ли им се упркос томе точе, издају ли се фискални рачуни, да ли објекти праве прекомерну буку... Контролисани су и кладонице и коцкарнице са покер апаратима да ли имају одобрења за рад или послују „на црно”.

По речима Михајла Зарића, начелника Комуналне полиције, њихове три екипе заједно са Комуналном инспекцијом и радницима МУП-а преконтролисале су 20 локала у граду, што кафића, што ноћних клубова, да ли се поштује радно време, да ли је истакнуто радно време на локалима, да ли су сви запослени пријављени, да ли имају уредне папире из АПР-а да се баве том делатношћу и да ли се врши продаја алкохолних пића лицима млађим од 18 година. Каже да нису затекли ни једну тежу неправилност због чега би написали бар једну прекршајну пријаву или мандатне казне од 20.000 динара.

- Сви објекти који су контролисани имали су уредну документацију, уредно истакнуто радно време, нађено је у пар кафића да немају истакнуто упозорење за продају алкохола малолетним лицима, али су сви и упозорени, јер је дошло до цепања истакнутих папира које су некада делили из Управе прихода, тако да је негде то оштећено. Тамо где је то упозорење било међу папирима, власник је упозорен да буде истакнуто на видном месту и да се придржавају такве законске обавезе, каже Зарић.

Он очекује када се заврши сезона годишњих одмора и распуста, да се спроведе још једна можда свеобухватнија акција, како би се тај део угоститељских објеката још више довео у ред.



НАЈВИШЕ ПРОПУСТА У КОЦКАРНИЦАМА И КЛАДИОНИЦАМА

У акцији је контролисано и да ли неко носи оружје по локалима који су били на списку провера и испоставило се да је све било у реду.

- Ми смо имали контролу лица, преглед и утврђивање идентитета лица. Нико није имао ништа код себе што је законом забрањено, тако да се може рећи да је град безбедан. Али, истини за вољу, локали су били тих дана полу-празни, по три четири госта, каже помоћник командира Милош Тимотијевић.

Са друге стране, Зоран Станишић, начелник криминалистичке полиције, наводи да су његове колеге откриле велике засаде са којих је укупно скинуто 230 килограма марихуане - један у Брзану, а други у Рачи. Непосредно пре тога поднели су и кривичну пријаву против М. Н. у чијој су породичној кући у којој живи пронашли око 130 грама „спида” и 30,27 грама „сканка”, разграмираних у најлонским кесама и припремљених за продају.

### ■ Скинуто 57 бројила за струју

По речима Дејана Михајловића, начелника привредног криминала, они су контролишући објекте где се организују игре на срећу утврдили да се врло често на истом месту налазе спортске кладонице и аутомати за игре на срећу. Обишли су објекте ове врсте на 30 локација у граду и у једном случају дошло је до сукоба са власником, и то у Книћу, који је претио пореском инспектору. И њему ће бити писана кривична пријава због спречавања службеног лица у вршењу службене радње.

Контрола је, међутим, била могућа само у 19 локала од 30 објеката,

јер је 11 било затворено. У 14 случајева радило се регуларно и нису утврђене никакве неправилности, док у преосталих пет случајева јесу. У два није постојало решење Министарства привреде и финансија, Сектора за девизне и мењачке послове и приређивања игара на срећу, а у три није постојало решење ни за спортску кладоницу, ни за аутомат клуб, а потребно је да имају сагласност за оба. У два случаја није постојало само за аутомат клуб. Због тога ће и Пореска управа њих гонити из своје надлежности, али независно од тога полиција ће у договору са основним јавним тужилашвом поднети пет кривичних пријава против шест одговорних лица због постојања основа сумње да су починили осам кривичних дела неовлашћено организовања игара на срећу. Из спорних коцкарница и кладоница одузето је, као што смо већ споменули, 24 аутомата и друга опрема.

По речима Бојана Радојевића, портпарола „Електрошумадије”, они су у време трајања акције посетили 119 домаћинстава која су се по различитом основу наша на том списку. У 57 домаћинстава трајно је обустављена струја и скинута су бројила, што значи да ће морати поново да плаћају прикључак на мрежу. У 20 случајева струја је искључена због висине дуга, а у 37 због самовољног прикључивања после сече струје. И против њих ће бити поднете кривичне пријаве. Петина тражених није пронађена на адреси, у 24 случаја било је немогуће обуставити даљу испоруку електричне енергије, док је осморо корисника одмах платило своја дуговања.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ



ЗА КРАЂУ СТРУЈЕ ТРАЈЕ ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ

и која се спроводи свуда у земљи, па тако није мимоишла ни Крагујевац.

### ■ Без тежих прекршаја

Државни врх је и наложио спровођење опсежне акције МУП-а и инспекцијских служби у највећој тајности на територији целе државе у циљу спречавања, како се наводи, сиве економије. Задатак полицијских службеника био је да пруже асистенцију другим инспекцијским службама као и радницима „Електродистрибуције”, како би могли да изврше налоге из свог домена рада.

Акција је спроведена у периоду од 11. до 14. августа у Крагујевцу, што се може сматрати и пропустом с обзиром да је заобиђен викенд када у кафићима и

по угоститељском објекту и разумљиво је што у тим случајевима није било сумњивих.

У првој фази, од ујутру од девет до 14 сати, полиција је пружала помоћ радницима „Електродистрибуције”, у времену од 14 до 22 сата инспекторима Пореске управе, а у трећој фази, од 22 сата до после поноћи, Комуналној полицији. Криминалистичка полиција и инспектори привредног криминала, који су радили са инспекторима Пореске управе деловали су неовлашћено од полицијских службеника Полицијске испоставе који су помагали у овој акцији.

Овом контролом била су обухваћена углавном четири сегмента - искључење струје за нелегалне прикључке и дуговања, контрола

## СНАЖНА ДЕТОНАЦИЈА ПРОБУДИЛА БРЕСНИЧКИ ДО

# Експлозив разнео „ауди“ власника мењачнице

Експлозивна направа активирана испод „аудија А6” Драгана Ђурића, док је власник спавао с породицом пред пут у Грчку на одмор. Немам представу ко би то могао да ми уради, јер се никоме нисам замерио, каже Ђурић

да се до нападача и утврди његов мотив.

Те ноћи игром случаја, Ђурић није ни спавао у својој кући, која се налази недалеко од тастове. Требало је, како каже, са породицом да крене сат касније најпре код пријатеља у Алексинац, а од њих правац на море

- Требало је у пола седам да пођемо за Грчку. Планирали смо да преспавамо код таста како би смо се поздравили. Пробудила ме је јака детонација. Када сам изашао напоље приметно сам да је део аута тотално уништен. Немам представу ко би то могао да ми уради, јер се никоме нисам

замерио, каже Ђурић, додајући да му је сада највећи проблем како да објасни тасту, пријатељима и комшијама чиме се он то бави, па му испод аута постављају експлозив.

Снажна експлозија која се проломил крајем, као да је више уплашила комшије него самог Ђурића, коме је причињена штета на аутомобилу од око 4.000 евра. Он је већ наредног дана, другим аутомобилом, са породицом отпутовао на раније уплаћено летовање у Грчку, оставивши полицију да одради свој део посла, док се он не врати са пута.

Е. ЈОВАНОВИЋ



ШТЕТА ОД 4.000 ЕВРА: ЂУРИЋЕВ „АУДИ” ПОСЛЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ

Тридесетчетворогодишњи Драган Ђурић, познатији у граду по надимку Буци, власник мењачнице, 17. августа око пола шест, био је мета напада експлозивном направом коју је починилац, ухапшен у међувремену, поставио испод аутомобила „ауди А6”, у дворишту куће у улици Града Пишештија. Аутомобил је био паркиран испред куће Ђурићевог таста, због предстојећег путовања породице Ђурић на одмор у Грчку, тако да срећом није било људских жртава, али је аутомобил скоро уништен.

Све што је претходило стравичној детонацији која је разбудила становнике насеља Бреснички до забележиле су сигурносне камере. Лице, за које сумња да му је подметнуто бомбу, снимљено је како долази најпре до Ђурићевог куће, а затим прелази на другу страну до куће његовог таста. Ђурић је полицији дао овај снимак, са којег се јасно види долазак починиоца аутомобилом, али се не разазнаје јасно лик особе која је, по свему судећи, активирала темпирану бомбу. У сваком случају то може да помогне приликом расветљавања овог догађаја





# ŠOPING CENTAR Kragujevac Plaza

Najbolje mesto za šoping, zabavu i druženje!



FINALNI POPUSTI DO KRAJA LETTA!



[www.kragujevacplaza.rs](http://www.kragujevacplaza.rs)

 /kgplaza

**10-22h**

Bulevar kraljice Marije 56,  
Kragujevac



КАКО СЕ У ЕКО ПАРКУ ИЛИНА ВОДА ДОВИЈАЈУ ДА ПРЕХРАНЕ ЖИВОТИЊЕ

# Контејнери за хлеб на седам локација

У зоо врту Еко парка Илина вода око 300 животиња треба сваки дан нахранити, па је почело организовано прикупљање старог хлеба, од трговинских ланаца стиже увело воће и поврће, а све то без издржавања са градског буџета

Еко парк Илина вода поставио је у ширем центру града контејнере искључиво за прикупљање старог хлеба, намењеног исхране око 300 животиња у зоо врту парка. За почетак постављено је седам контејнера у месној заједници Лепеница, а план је да се исто учини и у другим густо насељеним деловима града.

Ово је тек последња у низу иницијатива Еко парка Илина вода, а Слађан Ракић, први човек парка, каже да је циљ овог пројекта да се храна не баца већ да се искористи за обезбеђивање довољно оброка за животиње.

## ■ Први контејнери за хлеб

Контејнере за хлеб постављамо први у Србији. Починемо са седам и они су, као и све друго што имамо – донација. Имали смо новца тек да их мало нашарамо, не бисмо ли привукли пажњу пролазника. Први од њих смо поставили испред зграде "Леп Брена" и чим смо стигли, крај контејнера смо пронашли три огромне кесе старог хлеба, лепиња из оближње кафане. Ако из тих седам недељно прикупимо хлеба за један пун контејнер, бићемо задовољни. Храна за животиње нам је преко потребна, тим пре што у зоо врту имамо и принове, каже Радовановић.

Радници Еко парка морали су мало да модификују контејнере, односно да на њих поставе катанце као заштиту од оних који стари хлеб скупљају ради продаје. Контејнери су до одређеног допремљени камионетом који је донација Томе Милојевића из Јовановца, али и уз ову донацију потребно је још обезбедити новац за регистрацију овог возила и куповину плина. Новим донацијама, наравно.

У мини зоо врту Еко парка живе зечеви, кокошке, ћурке, гуске, паунови, вијетнамске свиње, мини козе, магаре, коњи, срна, хрчци ... па хране никад довољно.

У разговору са представницима великог ланца трговина у Србији, сазнао сам да се из објекта ове групе у Крагујевцу свакодневно из продаје повлачи око 70 килограма увенулог воћа



ПОСТАВЉАЊЕ КОНТЕЈНЕРА ЗА СТАРИ ХЛЕБ КОД „ЛЕПЕ БРЕНЕ“

## ГДЕ ОСТАВИТИ СТАРИ ХЛЕБ

### Шарени контејнери са натписом Еко парк

Контејнери за стари хлеб постављени су за сада само у МЗ Лепеница, у улицама Драгослава Срејовића испред зграде "Леп Брена", у Маглићкој, Улици Војислава Калановића, Париске комуне, као и на Лепеничком булевару. План је да контејнери буду постављени и у насељу Бубањ и Аеродром. Контејнери за хлеб су јасно обележени натписима "храна за животиње" и "Еко парк", као и живим бојама, за разлику од сметларских.



БЕЗ ДИНАРА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА – АЛИ СЕ СНАЛАЗИМО: СЛАЂАН РАКИЋ

и поврћа. То је две тоне месечно, 25 тона годишње. Надамо се сарадњи са њима, да нам уступе то поврће за исхрану животиња. Готово је извесно да ћемо од првог септембра то и остварити. Има наше животиње свакога дана да једу воћну салату, уз осмех каже Радовановић.

Крагујевачки Метро на уласку у град већ је одобрио коришћење непродатог воћа и поврћа за исхрану животиња у зоо врту Еко парка.

## ■ Животиња све више

Број животиња у крагујевачком мини зоо врту у Илиној води све је већи. Захваљујући Радмилу Тарановићу, службенику крагујевачке градске управе, мештанину насеља Пивара, опремљен је кутак за љубитеље акваријума. Постављен је иза салаша, на уласку у зоо врт. Мали Лука Миловановић из Белошевца, са оцем Сашом, уступио је зоо врту свог љубимца, патка Драганчета. Дечак је о патку бринуо откако се овај излегао. Саша каже да је породица донела одлуку да ће патку бити најбоље у јату Еко парка, где ће га редовно обилазити.

Први крагујевачки и шумадјски зоо врт од јула је богатији за још

једно лане, које су житељи околних села и чланови Ловачког удружења Шумадија пронашли на подручју Баљковца. На препоруку Синеше Недељковића, управника ловишта Шумадија Крагујевац, лане је у Илићеву нашло нови дом.

Мини зоо врт постао је и сигурна кућа за сирочиће из животињског света. Једна срна ту се сместила након што је, још као лане, почела да храмље, па је нико није хтео. Један коњ је стигао након краха тркачке каријере, али то не смета деци која га у парку јашу и мазе. Магаре Мики је поклон установа за бригу о деци, која није могла да га чува, па га је она поклонила парку. Паунови, патке и мини козе живе слободно у сталном трку једни за другима и за децом која их хране. Они који се у парку баве издавањем дечјих аутића или постављањем рингшпила, закуп плаћају цаконима хране за животиње. Комшије доносе прилоге у старом хлебу али и по неком џаку кукуруза.

Крагујевачки Еко парк у насељу Илина вода постоји од 1997. године, а направили су га својим радом мештани. Данас га одржава 30 радника, корисника социјалне помоћи који су за тај посао плаћени 8.000 динара за 100 радних сати месечно. А и то није баш редовно. Све у парку изграђено је од отпада са градилишта. Љуљашке, тобогани, стазе, фонтане, кавези - све је урађено од рециклираног материјала. Тако је предузеће "Енергетика" парку дало цеви од којих су направљене клацкалице, љуљашке, вртешке. ЈКП "Нискоградња", која је раније била задужена за одржавање градских улица, доносила је пре неколико година отпадне бехатон плоче, ивичачке, стару коцку. Када неко руши стару кућу, Слађан Ракић је ту да пита сме ли да узима стару циглу.

Јер, није вишак нагласити како се Еко парк Илина вода и даље издржава само од донација, нису на буџету града Крагујевца, али то не ремети ни леп изглед и добро функционисање парка, на задовољство и мештана и посетилаца, најмлађих пре свега.

М. РАЦА

ИСПОВЕСТ ДЕВОЈКЕ КОЈА ЧЕКА ТРАНСПЛАНТ

# Ново срце, па

Тог уторка осетила сам неизмерну срећу, а онда ми се срушио цео свет. Све је било спремно, амбулантна кола на паркингу, а онда су родитељи донора одустали. То срце требало је да буде мој нови живот, али не кривим их јер је то велики шок, нико не зна шта би урадио док се не нађе у тој ситуацији, каже Јована Балабан

Д а живот заиста може да изрежира догађаје које не могу да смисле ни најбољи сценаристи, пре неколико дана уверили су се и Крагујевчани, када су чули причу девојке којој се у једном дану остварила највећа жеља, а затим и срушио цео свет. Јована Балабан, која већ 24 године болује од рестриктивне кардиомиопатије (ослабљени срчани мишић) и чија је болест сада толико узнатрдовала да је једино решење трансплантација срца, до-

била је 22. јула позив који је очекивала сваког минута последњих неколико година.

Из болнице у Београду звала је главна сестра, која се редовно распитује за њено здравље, па је породица Балабан мислила да је и тог уторка позвала да види како се Јована осећа. Међутим, када је рекла да се појавио потенцијални донор и да доктор преговара са његовом породицом нико није могао да верује. Сва потребна документација, амбулантна кола и лекари били су спремни за свега двадесетак минута, а код Јоване је



ЧЕКАЈУ НОВО СРЦЕ ЗА ЈОВАНУ И КУЈУ ЗАЈЕДНИЧКЕ ПЛАНОВЕ ЗА БУДУЋНОСТ: ЈОВАНА БАЛАБАН СА ВЕРЕНИКОМ

СЕДМОГОДИШЊАК ПРИКУПИО ПОМОЋ ЗА ВР

# У Канади прода

Димитрије Галић (7) који са родитељима живи у Калгарију месецима скупљао новац за своју играчку, радио као улични уметник, а на вест о штетама од поплава у Србији и проблемима Прихватилишта за децу у Крагујевцу, сакупљени новац поклонии вршњацима без родитеља.

## Пише: Марија Раца

Мали Канађанин српског порекла, седмогодишњи Димитрије Галић, који у Канади живи са родитељима, пре неколико месеци пожелео је скупу леги играчку која кошта 500 канадских долара. Родитељи су га упутили да – ако је толико жели – покуша сам да обезбеди новац за куповину. Тако је Димитроје протеклих месеци сакупљао доларе радећи најразноврсније послове у Калгарију, али играчку, ипак, није купио. На вест о поплавама у Србији одустао је од куповине играчке схвативши да је његов новац далеко потребнији деци погођеној поплавама. У међувремену је дечакова мајка, Крагујевчанка, прочитала на сајтовима из Србије, да Прихватилишту за децу прети заваране. Чувши за то, Димитрије је "преломио" да мора тој деци да помогне јер многа од њих "немају маму и тату као ја", објаснио је дечак.



Димитријева мајка Катарина каже да је њен син врло одлучно почео да скупља новац за леги играчку.

Он је одмах почео да ради кућне послове, пребрисао би под, грабуљао лишће, скупљао грање по дворишту, паковао опране



ВИШЕ ОД 300 ЖИВОТИЊА ТРЕБА СВАКОДНЕВНО НАХРАНИТИ: ЕКО ПАРК ИЛИНА ВОДА



АЦИЈУ СРЦА

# ВЕНЧАЊЕ



после првобитног шока, завладала неописива срећа.

- Прво сам се уплашила јер није свеједно када добијате ново срце, нисам знала шта да очекујем, а онда сам се ставила у позицију тих родитеља који су изгубили своје дете, а требало је да донесу тако важну одлуку. Запитала сам се шта бих ја урадила сутра да је моје дете у питању. Када је први шок прошао, само сам чекала да одем и да се то заврши јер је то срце требало да буде мој нови живот, прича Јована.

Међутим, неколико часова касније десило се оно што доктори не виђају често. Из Београда су јавили да су се родитељи донора, који је погинуо у саобраћајној несрећи, предомислили и да се све обуставља.

**”** Зато и говорим о свом искуству јер знам да је свест о донирању органа у Србији још увек неразвијена

- Док сам лежала у кревету и чекала потврду из Београда размишљала сам шта све треба да урадим у будућности, и надала се да ће то врло брзо почети да се остварује. Да завршим факултет, да се удам, родим децу и сама постанем донор органа. Када сам сазнала да је све пропало, срушио ми се цео свет. Из ове перспективе још не верујем да су уопште и позвали, да постоји нада, јер ми је било нестварно да ће се појавити неко чије би ми


срце потпуно одговарало. Треба да су ми најмање два дана да се смирим и пређем преко тога да је све пропало, присећа се наша саговорница.

Ова студенткиња економије је до пре само три године нормално похађала наставу на факултету, шетала и излазила са пријатељима на кафу, иако је и тада била под терапијом и на минимуму физичке активности. Проблеми са срцем јавили су се још у петој години као последица јаким лекова којима је лечена од тумора. То је није омело да се дружи и игра са вршњацима, учи и пронађе љубав.

Ипак, пре годину дана стање јој се знатно погоршало, јер јој срце ради са само 20 посто капацитета, па је због константног умора и гушења већ трећи пут у болници за само десет месеци. Објашњава да ноћима готово и не спава, а највећи проблем је превелика количина воде у организму због које се гуши, не може да једе и пије. Ново срце требало је да реши све те проблеме, али изгледа да је судбина имала друге планове. Ипак, истиче да није љута на родитеље погинулог донора, јер претпоставља да су одустали због страха и емоција.

- Вероватно је то био шок за њих. Претпостављам да донор није био болестан, па да су они очекивали његову смрт и помирили се са тиме, већ да се та трагедија десила изненада. Да будем љута немам ни разлога ни потребе, не бих ништа постигла таквим размишљањем, јер знам да је свест о донирању органа још увек неразвијена у Србији. Зато и говорим о свом искуству, јер желим да апелујем на људе да тако може да се спаси не један, већ много живота, каже Јована Балабан.

На списку за трансплантацију срца у Клиничком центру у Београду тренутно се налази 40 особа, а Јовани би због ситног раста одговарало срце детета,



Република Србија  
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И  
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ  
Београд

На основу чл 10., а у вези са чл. 29. ставови 1. и 3.  
Закона о процени утицаја на животну средину  
(„Сл. Гласник РС”, 135/04 и 36 /09), даје следеће

### ОБАВЕШТЕЊЕ

Носилац пројекта JUGO – IMPEX Е.Е.Р. доо, из Ниша, Булевар Светог Цара Константина 80 - 86, поднео је Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта: Складиштење електричног и електронског отпада и неопасних компоненти насталих управљањем ЕЕ отпадом на КП бр 4744/1 КО Крагујевац 1, територија Града Крагујевца.

Заинтересована јавност може да изврши увид у садржину захтева сваког радног дана од 11 – 14 часова у просторијама Министарства пољопривреде и заштите животне средине у Новом Београду, Омладинских бригада 1, соба 426 и достави своје мишљење у року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења.

што додатно отежава одлуку родитеља, који често нису у стању да у тренутку тако велике трауме донирају органе својих најмилијих. Ипак, док чека ново срце, не очајава, а највећу подршку јој пружају мајка Снежана и вереник Драган, који се не одвајају од њеног кревета.

- Посећујем је сваког дана пре или после посла, а био сам поред ње и тог кобног дана. Живот је велика борба и не смемо да паднемо у депресију. Све ће бити у реду и надам се да ће се појавити нови донор. Будући да смо заједно већ шест година, чекамо да се њено

здравствено стање побољша, а онда имамо велике планове, мистериозно и кроз осмех објашњава Јованин вереник.

Тако, док се наслуђују свадбена звона, Јована објашњава да прво мора да заврши факултет, иако се више и не сећа који испит јој је остао до краја, а затим ће сигурно потписати донорску картицу, јер најбоље зна како је то чекати нову шансу. Ако јој се здравствено стање стабилизује, требало би да је пуне из Клиничког центра кући, где ће наставити да чека ново срце и нови живот.

Виолета ГЛИШИЋ

ШЊАКЕ ИЗ КРАГУЈЕВЦА

# вао цртеже за децу Крагујевца



1/ ДИМИТРИЈЕ У АКЦИЈИ НА УЛИЦАМА КАЛГАРИЈА...

судове из машине. За то смо му плаћали, али није баш био задовољан како напредује. Мислио је да се новац брже зарађује. Када се мом брату родио син, отишли смо у Њујорк код снајине фамилије. И тамо је Димитрије правио натписе за врата и цртао стрипове које је продавао фамилији. Једно вече је сликао по наруџбини, а ми смо куповали. То га је још више мотивисало, објашњава Катарина.

Дечак још није имао ни половину новца за играчку. Када се породица вратила у Калгари, Димитрије је мајку питао како може да заради још пара. Рекла му је да можда може да учествује као улични уметник на фестивалу који се у то време одржавао. Катарина је позвала организаторе, питала може ли да се купи дозвола за дете од седам година, и тако је све почело. Димитрије

се припремао да црта и прикупи новац за тај специјални Лего.

Тада су се догодиле поплаве у Србији. Породица је из Калгарија гледала на телевизији и читала на сајтовима шта се дешава. Димитријеви баба и деда са татине стране били су “заробљени” на потрковљу куће два дана. Све им је било уништено.

- Дан после тога Димитрије из школе долази кући и каже ми “мама, ја сам данас рекао учитељици да имам нешто да кажем и онда сам свима испричао шта се десило, да су се деди и баби удавили пилићи у поплави и да ћу ја да скупам донацију”. Подржала сам га. Пар дана пред фестивал на коме је требало да заради за свој лево комплет, Димитрије је решио да та играчка и није тако битна и да ће све што заради поклонити, сећа се Катарина Галић.

Тата Душко и мајка, дечак су обезбедили сточић, боје и папир и Димитрије је почео свој уметнички дан. Он каже да највише воли да црта животиње, али

да је тог дана за децу Србије цртао по наруџбини.

- Ја сам написао на папиру да поклањам своје цртеже, а они који желе могу да оставе донацију за децу из Србије. Највише су ми цртежа купили родитељи мојих школских другова и ја сам им на томе много захвалан. Куповале су и колеге моје маме и тате. Две девојке су дале новац и рекле ми да лепо црташ и да сам слadak, прича Димитрије како је у Калгарију текала његова акција.

Зарађени новац, око 200 долара, дечак је спремио и чекао долазак у Србију преко лета. У међувремену,



... И СА ВРШЊАЦИМА У ПРИХВАТИЛИШТУ ЗА ДЕЦУ У КРАГУЈЕВЦУ

## ДИМИТРИЈЕ ИПАК НЕ ОДУСТАЈЕ ОД ИГРАЧКЕ

### Могу да је купим кад порастем

На питање како ће сада да купи дуго жељену скупу играчку, Димитрије одвраћа осмехом.

- Ко га шиша, ја тај лево сет могу да купим и кад порастем, а њима је помоћ требала одмах. Нема везе, већ су изашле нове играчке, а ја ћу опет нешто да смислим да радим, па ћу да зарадим бар пола пара. Није у реду ја да купим играчку, а неко дете нема за храну. Имаћу ја друге играчке, а и да немам, ја имам маму и тату, а деца у Прихватилишту немају, каже малишан.

сазнао је из разговора мајке и оца, да је Прихватилиште у Крагујевцу пред затварањем. То га је потресло још више, јер се дешава у родном граду његове маме и јер су у питању деца о којој не брину родитељи као о њему. Када је Димитрије дошао код баке Мире у Крагујевац, прво је хтео да иде у Прихватилиште. Мира каже да је позвала надлежне, питала шта им треба и унук и бака су кренули.

- Жаклина Илић из Прихватилишта ми је рекла да им највише треба веш за дечаке и девојчице, гаћице и мајице. То смо и купили за новац који је Димитрије прикупио. Он нас већ годину-две, моли да га водимо у Прихватилиште, да помогне малишанима тамо и да се мало друже, каже бака Мира. Сада му се жеља испунила, а за узврат од малишана из прихватилишта добио је слику на којој пише “Волимо те Димитрије”.

## ХУМАНИТАРНИ РАД ВАСПИТАВА ДЕЦУ

### Помагање отвара дечије видике

Катарина Галић, мајка дечака, која је сада у Калгарију, каже да су хуманитарни рад и волонтирање веома важна ставка у васпитавању деце.

- Родитељи то треба да иницирају веома рано, са четири или пет година. Кад постанемо родитељи, ми желимо да наша деца израсту у срећне и задовољне људе и зато треба да их учимо да срећа долази из унутрашњег задовољства. Помагање, волонтирање и хуманитарни рад, отварају дечије видике. То им омогућава да боље

схвате свет који их окружује и позитивно утиче на социјални и емоционални развој. Ми смо срећни што је Димитрије провео дан са другарима у Прихватилишту где су заједно причали, цртали и играли се. Обећали су да ће остати у контакту, а Димитрије намерава да их посети и наредних година, каже Катарина Галић.



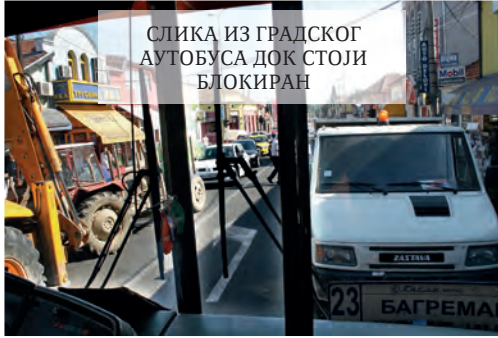
ГДЕ ГОД НАЂЕШ ЗГОДНО МЕСТО ВОЗИЛО „ПОСАДИ“

## Саобраћајни хаос у Пивари

Лужва на раскрсници Косовске и Улице Стојана Протића, испред „Прве српске пекаре“, свакодневно је стање ствари у овом делу града. Неким данима, ипак, безобразлук и бахатост возача изазивају потпуни колапс и блокаду саобраћаја ка насељима Белошевац и Бресница.

Прошле среде, око 9.25 сати ујутру, аутобус 23 из Ждралнице и грађевинска машина, бликрала су улицу на око пет минута јер нису могли да се мимоиђу. На сред пута, у десној траци, паркирао је камион возач који је дошао из супротног смера. Он је био толико бахат да је долазећи из правца кафана „Рујна зора“ прешао раскрсницу у Пивари и паркирао се у супротној траци, заузевши је до пола. Изашао је из камиона и отишао да обави неки свој посао. Где је возач за то време био нико не може да претпостави, на трафичи, у продавници или у кафани. Када је наишао аутобус из правца Белошеваца, могао је само да стане испред паркираног камиона и чека. У исто време у контра траци то је урадио возач багера. Саобраћај је блокиран.

У овом делу Пиваре највећи проблем је саобраћајно „уско грло“, али и возачка плитка памет. Испред пекаре, две прехранбене продавнице, трговине ауто деловима и фарбама, возачи константно заустављају аутомобиле. Паркинг им је на аутобуској ста-



СЛИКА ИЗ ГРАДСКОГ АУТОБУСА ДОК СТОЈИ БЛОКИРАН

ници. Када затим стигне и аутобус, путнике прима паркиран посред улице. То изазива блокаду раскрснице и пута ка Бресници и Белошеву.

Само пар минута је потребно да све стане и уши почну да парају заглашујуће сирене. Ако се у том моменту у саобраћају нађе и неки камион или неколико њих, који иду ка улазу у „Енергетику“ или „Фијат“, стање постаје још горе.

У тој гужви пешаци сулудо јуре између аутомобила, а стари људи који путују ка селима претрчавају улицу да још нешто пазаре до доласка аутобуса. Пешаци немају куда да прођу на путу ка Белошеву јер су тротоар заузели они који чекају аутобус, али и радници из пекаре и продавнице који допремају робу и брашно. У свеопштој гужви, на сваких 15-ак минута на станицу стају и линијски таксисти.

Стање је такво годинама. На овај проблем нико није мислио ни када су рађени путеви због доласка „Фијата“. Полиција није виђана да на овом месту кажњава бахатост.

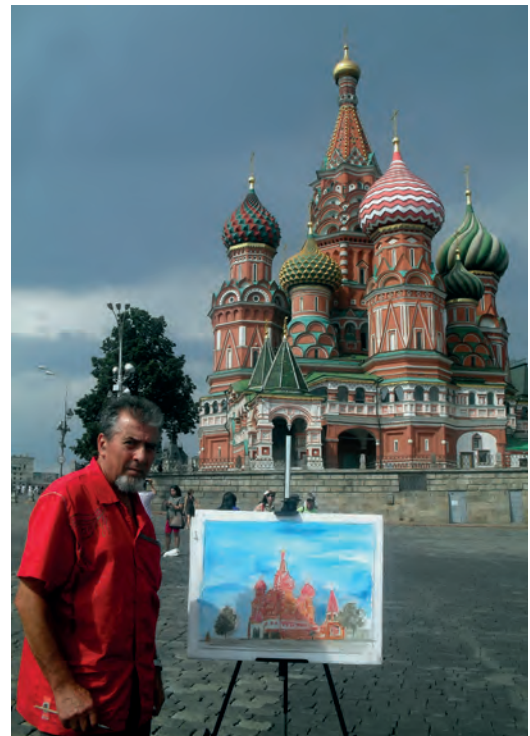
М.Р.

ЈОРДАН ЕРЧЕВИЋ НА ЛИКОВНОЈ КОЛОНИЈИ У МОСКВИ

## Цео свет на једном месту

Да имамо и ствараоце који одговарају строгим стандардима Русије, открила је четврта Ликовна колонија пејзажиста у граду Коломна посвећена Народном уметнику Русије, Михаилу Георгијевичу Абакумову. Међународна колонија у средњовековном граду, предграђу Москве угостила је две недеље прошлог месеца петнаест уметника - једанаест из Русије и по једног из Белорусије, Јапана, Црне горе и Србије. Крагујевчанин Јордан Ерчевић и Љубо Попадић из Тивта бранили су част Балкана, а сликало се у амфитатру Уметничког института Коломне, као заједничком атељеу. За сваког учесника организатор је обезбедио спонзора, уз обавезу да им сликар остави по један рад.

Није то била класична ликовна колонија, било је то убрзано упознавање са градом насталим у десетом веку, препуним старе архитектуре, музеја, споменика а утисак је обогоћен посетама „уметничким светињама“ Московске области и саме Москве. Умор и напор од тих излета брисали су невероватни утисци уметника на које сам први пут видео у мојих седамдесет година. Одушевиле су ме Московска, Третјаковска гале-



ФАСЦИНИРАН МОСКВОМ И РУСКИМ СЛИКАРИМА: ЈОРДАН ЕРЧЕВИЋ НА ЦРВЕНОМ ТРГУ

Рима, као идела француских и италијанских мајстора. Све су у природној величини стоје под ведрим небом. Ипак, од свега виђеног издвајам светско чудо, слику „Бородинска битка“, која је смештена у панорамском музеју величине мањег фудбалског игралишта. Тротиционални утисак почиње разбацаним оригиналним објектима и оружјем из битке. Шупе и топови расути испред платна из кога као живе истичу река и битка француских и руских војника – Ерчевић у даху издваја утиске после своје прве посете Русији.

Импесионира ла га је сликарска енергија и радна упорност руских колега.

Осим Јапанке, сви су имали невероватно поштовање према природи и непосредном сликарству. Све су то сликари амбијента, велики колористи посвећени старој архитектури и околини. Братство на тој колонији подсећа ме на „Барбизонску школу“ деветнаестог века, спој стилова и сликара који доноси надсликавање на један савремен начин. Надахнути руски реалисти сликањем у природи, на лицу места, ново су и изузетно искуство за мене, признаје Јордан Ерчевић.

Радови посвећене М. Г. Абакумову идуће године моћићемо да видимо у Београду и Крагујевцу, у оквиру пројекта „Србија са палета руских сликара“.

Милош ИГЊАТОВИЋ



РАД ЈОРДАНА ЕРЧЕВИЋА НАСТАО ТОКОМ ЛИКОВНЕ КОЛОНИЈЕ У КОЛОМНИ НАДОМАК МОСКВЕ

рија и Пушкинов музеј. Третјаковска галерија има највећу збирку радова руских сликара, а у Пушкиновом музеју изложени и радови највећих светских сликара, попут Ван Гога и Матиста. Цео свет на једном месту! Као вајара изненадиле су ме верне гипсане реплике скулптура из Египта, античке Грчке и

ЗВАЊА У ТЕЛЕФОНСКОМ ИМЕНИКУ

## Крагујевчани се најмање хвале титулама

У телефонском именику фиксне телефоније на интернет страни „Телеком Србија“, уз имена око хиљаду претплатника наведене су и њихове академске титуле и занимања! Тако је одмах јасно да је претплатник Петар Петровић - дипл. инж., др или проф. др. У именику су унета и занимања. Ту су лекар, професор преводилац, правник, новинар.

Међу око три милиона претплатника оваквих случајева нема много, неколико стотина до хиљаду, али је занимљиво да их је већина у Војводини.

Друго што пада у очи јесте да је Крагујевчанин са „др“ и „мр“ испред имена и броја телефона занемарљиво мало. Како је у малим војвођанским местима више оних са титулом него у целом Крагујевцу, стиче се утисак да су Шумадинци скромни, а сујета им није мана.

У телефонском именику на сајту „Беле стране“ највише је дипломираних инжењера, скраћено дипл. инж. Већина их је из Новог Сада, више од 200. У исто време у Нишу је академски титулу дипл. инж. уз име навео само један претплатник, у Крагујевцу ниједан, а у Београду свега три. Упадљиво

се инжењерском дипломом поносе грађани Суботице (89), Сомбора (27) и Бача који има 17 „телефонских“ дипл. инж. на тек 6.000 становника. Већина дипл. инж. из именика су, као што се види, Војвођани.

„Проф. др“ уз име стоји уз 22 претплатника броја фиксног телефона. Сви бројеви опет су у Војводини. Титула др стоји уз имена неколико стотина претплатника.

Занимање „лекар“ уз име у именику је навело више од 200 грађана Србије, највише из Новог Сада, Зрењанина, Сомбора и Бечеја. Тек је двоје Београђана који су навели да су лекари, ниједан Крагујевчанин или Нишлија. Као „доктор“ представило се троје претплатника из целе Србије.

Занимање „професор“ стоји уз 53 имена претплатника са адресама у Суботици, Сомбору, Панчеву и Новом Саду. Ни један претплатник са адресом испод Саве и Дунава нема уз име „професор“.

Гледано по највећим српским градовима, најмање претплатника са титулом или занимањем испред имена је у Крагујевцу и Нишу, има их мање него прстију



НЕКИ ВОЛЕ И ДА СЕ У ТЕЛЕФОНСКОМ ИМЕНИКУ ЗНА ЗА ЊИХОВУ ДИПЛОМУ

једне руке. У главном граду један претплатник је „професор“, три су „дипл. инж.“ и један је „др дипл. инж.“. Међу Новосађанима прича је другачија - више од 200 дипл. инж., 27 др проф., мр проф., др професор, професор преводилац. Десетак је др, а 23 дипл. правника.

Подаци о корисницима у базу „Телекома“ уносе се при заснивању претплатничког односа. Затим се директно копирају у телефонски именик (Беле стране) ако то корисник жели. Титуле које се виде поред имена корисника копирају се из базе, у коју су унете на захтев самог корисника. Реч је свакако о слободној вољи корисника, да ли жели или не да унесе податак о својој титули, кажу у „Телекому“. Они додају да до сада нису

имали захтев да се титула засебно дода у постојеће податке.

Са титулом или без у телефонском именику тема је и расправа на интернет форумима. Једни кажу да онај ко се мучио да стекне титулу треба њоме и да се поноси. Други одвраћају да је доктор наука и инжењер улагао у своје образовање због свог интересовања и да би што боље обављао посао, те је титула у имену ствар сујете. Правила о писању титула, бонтон, али и мода разликују се од државе до државе.

Из год год разлога да су титуле додате уз име у телефонском именику, чињеница је да су у Војводини навођене далеко више него било где у Србији.

М.Р.



ПРЕФЕРАНС: ТУРНИР ПРЕОБРАЖАЈА

## Против прасета

Традиционални, пети турнир у преферансу, шаливо назван „Против прасета“, ове године је организован у ресторану „Под обалом“ на Језеру у Шумарицама као прилог преображењским празновањима и преображају играча „Летње школе преферанса“ у професионалне, лигашке играче.

На овој ревијалној манифестацији (три кола по два сата) учествовало је четр-

десетак играча из Панчева, Смедеревске Паланке, Свилајнца, Јагодине, Косовске Митровице и Крагујевца; а главна награда, поред дипломе, пехара и медаља, била је - повеће пемскаче, које се одмах поклонило (и појело) у хуманитарне сврхе - стомацима присутних играча.

Успешан организатор био је Преферанс клуб из Крагујевца.



БЕОГРАДСКИ ПРИРОДЊАЧКИ МУЗЕЈ НА ГОСТОВАЊУ У КРАГУЈЕВЦУ

# Шљиве ранке, крушке караманке...

Изложба „Старо и нестало воће Србије“ подсећа Крагујевчане не само на заборављене укусе и мирисе, већ и на велики значај очувања генетског потенцијала аутохтоних врста воћа које је преживело векове без прскања и давно пре „органске производње“ показало шта је то стварно здрава храна

У дечјој песмици под насловом „Ево јабуке!“, сроченој пре једног века, Војислав Илић млађи поименце набраја стотину врста јабука. Већина тих назива из народа – не само када су јабуке у питању – прихваћена је и као научно име за аутохтоне врсте воћа, од којих о многим можемо да сазнамо коју више само на изложбама попут гостујуће поставке Природњачког музеја из Београда о старом и несталим воћу Србије.

Виши кустос Природњачког музеја Александра Савић, што због дедовских корена из околине Горњег Милановца, што због изазова какво је сакупљање, документовање и борба за опстанак старих сорти воћака из Србије, посветила је више година обиласку многих делова ове државе, од Рудника, преко Сталаћа и Мојсињских планина, затим Књажевца Жупе и Голије, до Копанника, на пример, како би нам указала на оно село које неповратно нестаје и благо природе које одлази са њим.

Ми као људи из музеја који воде рачуна о наслеђу и о баштини

имамо обавезу и задатак да упорно представљамо сву разноврсност аутохтоних и старих воћних врста на овим просторима, не би ли људи имали у свести да то што имамо стварно јесте велико једно благо, каже нам на почетку Александра Савић, објашњавајући основне мотиве за изложбу чији је аутор.

## ■ Воће „прскано“ само кишом

На овој изложби су, иначе, представљене 64 сорте јер, како каже аутор поставке, није могло више да стане на предвиђени простор у крагујевачком Народном музеју, а и за неке од њих тешко је доћи до података у литератури, а и на терену их је тешко наћи.

– Оваквом изложбом настојимо да скренемо пажњу на оно што још увек имамо и што ће нам врло брзо нестати ако мало не поведемо рачуна. Ово се јако лако чува, јефтино је, аутохтоне и старе сорте се

чувају саме, условно речено. Код нас још увек постоје јако старе воћке, ове аутохтоне сорте могу да достигну дубоку старост. Сад замислите, на пример, крушку стару сто година, каква је то лепота у природи. Довољно је узети младу гранчицу те старе крушке и накалемити на неку добру подлогу и она ће почети поново да вам рађа. И ето начина да будете мирни бар још 50 наредних година. Јер, ово се не чува само у семену, ово треба да се чува у засаду. Значи, информација о сорти се преноси кроз вегетативне органе, како се то каже, кроз гранчицу, а не кроз семе. Ви кад засадите семену неке старе сорте нисте сигурни да ће вам нићи баш та иста сорта, већа је шанса да нова биљка „повуче“ на неког претка, као што је дивља крушка, или дивља јабука. Значи, потребно је правити засаде живих стабала која ће расти и одакле ћете моћи да оплемењујете друге воћке, каже гошћа из Београда.

У ова модерна времена када је основни циљ зарада, старе сорте воћа скоро да су потпуно из-



## „ Александра Савић:

Посебан значај сорти воћа је што оно има и једну изузетну особину – отпорно је на многе болести и зато се толико дуго одржало

губиле битку са модерним шпалирским засадама, са модерним калемима америчких, немачких, кинеских или домаћих селекционара. Потиснуте су ранка, белошљива, мацарке је све мање, али зато напредују стенлеј, валор, ана спат, или чачанска рана, чачанска родна, чачанска лепотица... Ништа није боље ни код другог воћа, да не набрајамо све њихове домаће и стране називе.

– Ми као да заборављамо значај и значење генетских информација које нам чувају и са колена на колено преносе старе и аутохтоне сорте воћа. У време када се прича о здравој храни, ово је органска храна која се углавном не прска, а ако се прска, прска се врло мало. Нове јабуке се прскају по двадесетак пута годишње, старе су „прскане“ само кишом. Па сад замислите ту разлику. Постоји још један посебан значај свог овог воћа, а то је да оно има једну изузетну особину: отпорно је на многе болести, зато се толико дуго и одржало. И то је нешто што се може искористити у новој производњи, за нове сорте које стварају инжењери пољопривреде и воћари.

## ■ Лепота без заштите

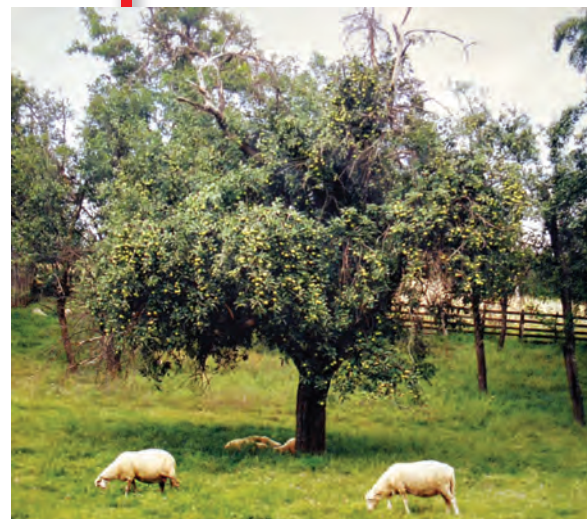
Поставља се, дакле, питање: како сачувати ово благо Србије. У време када све што је старо, а посебно када још и не рађа обилно, није ништа од сметња и „вишак“ којег се треба решити – па из сеоских дворишта у нелету „модернизације“ нестају многи вредни примерци аутохтоних стабала – остаје нада да ће појединци, заљубљеници у природу и колекционари старих врста наћи времена и енергије да, уз мало пара, засаде коју нову воћку као потомка врсте гајене на тим истим просторима пре више стотина година.

– У нашим селима још

## ПОРЕКЛО АУТОХТОНОГ ВОЋА УГЛАВНОМ НЕПОЗНАТО

### Миграције селиле и људе и воћке

Аутохтоне сорте воћа нашег подручја већином су непознатог порекла. Претпоставља се да су донете у некој од бројних миграција становништва, тако да и географска заступљеност појединих сорти зависи од тога где су људи били под утицајем којих миграција. Углавном је у питању човек као фактор преношења, на нашем подручју је било пуно ратова и пуно миграција стотинама година. Ми смо добијали те сорте и под утицајем Турака, и са севера Аустроугара, о томе сведоче и имена многих од њих, а оне су затим стицале нове особине на нашем подручју и по тим новим одликама постајале су јединствене. Има, наравно, и сорти воћа које су настале баш на нашим просторима, а најпознатији пример свакако је шљива ранка која је јединствена кад је о овом воћу реч.



РЕТКО ОЧУВАНО СТАБЛО АУТОХТОНЕ ВРСТЕ КРУШКЕ

то модерним речником кажемо, каже Александра Спасић.

Кад је о надлежности у држави реч, наша саговорница скромно каже да није спремна неко да критикује, да при Министарству пољопривреде постоји организациона целина чији је задатак да ствара и чува банку гена, између осталог, и старог и аутохтоног воћа, али да се није далеко одмакло од почетне идеје.

– Добра воља постоји код многих, новца има или нема и нешто се ради на том пољу, али нажалост све је то недовољно и ми већ сада половину од на овој изложби представљених воћних сорти ви-

има заљубљеника који активно раде на неговању старих сорти воћа, али и оних који негују воћке које су им се затекле на имању. Не гаје их плантажно, иако многе од ових сорти имају потенцијала да се и тако гаје, али



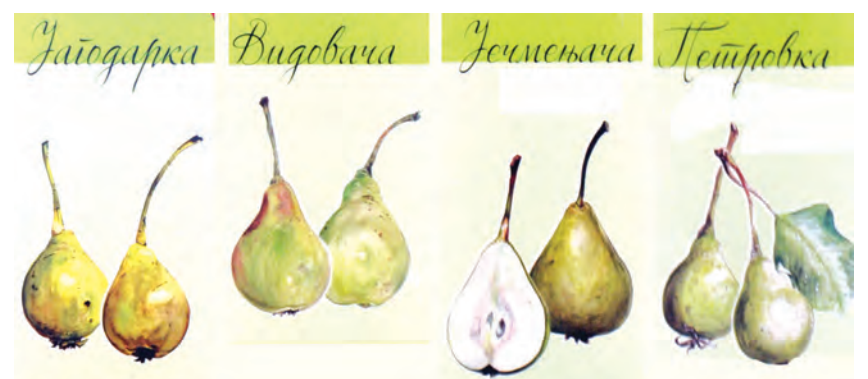
ЈЕДАН ОД БОГАТО И УКУСНО УРЕЂЕНИХ ИЗЛОЖБЕНИХ ПАНОА



ЈЕДИНСТВЕНА СОРТА ШЉИВЕ РАНКЕ



ЈАБУКЕ „БУДИМКЕ“



КРУШКЕ КОЈЕ ВИЂАМО САМО НА СЛИКАМА

се то не чини због наше инерције и наше немарности. Углавном су то појединачна стабла и кад видите старо стабло крушке у природи, то је врло леп приказ. Многе такве воћке имају импозантну круну и богату лисну масу, у том хладу наћиће се пуно инсеката и других организама који се хране том крушком, јак и разгранат коренов систем брана је ерозијама – све то је једна биолошка целина која има свој значај у природи. Другим речима, то воће веома је значајно за богатство и лепоту наших руралних предела, како

ше немамо у природи, друге су на граници нестајања, наводи Александра Савић.

Додајмо за крај да се ово воће ретко налази и на пијацама. На пример, чувену крушку караманку скоро да није могуће наћи ни на једној пијаци. А и ако се нађе, она је најскупља. Зашто? Не само зато што је једина на пијаци, већ кад неко хоће да купи караманку, он хоће да се сети свог детињства, спокоја и села, заборављених укуса и мириса... Емоција је та која крушку караманку држи „на цени“.

М. ЈОВАНОВИЋ



ПРВА КРАГУЈЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА У КУЛТУРНОМ И ДРУШТВЕНОМ ЖИВОТУ ГРАДА ИЗМЕЂУ ДВА РАТА (23)

# Фонд матураната из 1905. године

Пише **Дејан Обрадовић**

Млија Јовановић (1901–1929), професор гимназије у Крагујевцу, тестаментом је оставио своју кућу у Крагујевцу, леп плац са баштом, у ул. Престолонаследника Петра 37, у вредности 100.000 динара, да се формира фонд за помагање сиромашних ученика ове школе из Шумадије. По сазнању о његовој жељи Наставнички савет га је прогласио за великог добротвора. Право доживотног живања имала је његова мајка Косара, која је умрла 1933. године. Према тадашњој процени, имаће Илије Јовановића поклоњено Гимназији вредело је 200.000 динара. Тестамент је ступио на снагу 16. маја 1933, а Задужбински одсек Министарства просвете и представник Гимназије примили су наслеђе са пописом.

На помоћ ученицима даваће се се осмомесечна кирија, док ће остатак од четири месеца бити трошан за одржавање зграда. У одбору фонда је и председник крагујевач-

ке општине. Према стању од 15. јуна 1933. рачунало се да ће фонд од 1. јула 1933. имати 780 динара прихода месечно. Дотле су извршене поправки на кући и урађене споредне зграде.

Правила фонда су коначно одобрена 2. октобра 1934. када је он почео са радом. Месечна примања од кирије за станове износила су 1933. свега 630 динара. Благоејанци 1936/37. у првом полугодишту били су: Мирољуб Петровић (VIII), Душан Перишић (VII) и Радисав Т. Жиропађа (VI). У другом полугодишту – Крста Томић (III) Слободан Лукић (III) и поменути Радисав Т. Жиропађа. У априлу 1938. за благаоејанце овог фонда одређена су петорица ђака, који су имали да добију од 60 до 100 динара месечно – Слободан Лукић, Милутин Миловановић, Радован Васић, Драган Ђоковић и Драган Биорац. У новембру 1938. за благаоејанце овог фонда одвојено је 500 динара месечно, расподељено на шест ученика од другог до осмог разреда који су добијала по 50 и 100 динара. Петорици из претходне расподеле придодат је Првослав Спасојевић (II).

За друго полугодиште су за благаоејанце изабрани Драган Ђоковић, Слободан Лукић и Радован Васић, 80 и 100 динара. Живојину Јовановићу је додељена помоћ од 150 динара. У шк. 1939/40. помоћ су примали Драган Ђоковић, Драган Николић, Слободан Лукић, Живорад Јанковић, Миодраг Николић, Милутин Миловановић, Лука Огњановић, Радован Васић и Петар Кривокућа. Примали су

између 60 и 100 динара месечно, зависно од узраста.

Имовина Јовановићевог фонда вредела је 1937. године 121.278,30 динара. Тренд пораста се наста-вио и наредних година.

Председник Крагујевачке општине Војислав М. Калановић је 12. јуна 1933. Наставничком савету упутио писмо о намери која је прихваћена још 1930. године, када је прослављена 25–годишњица матуре: „Желећи да очувамо успомену на наше другарство и наше заједничко школовање и да наша, вазда угледна и цењена школа, духовна мати наша, што дуже имадне нас у успомени, као што ћемо и ми, духовна деца њена, носити о њој успомену с најдубљим пијететом до краја наших дана, од којих су нам били и остају најдражи они дани, које смо провели у њеном материнском крилу – одлучили смо сви другови једнодушно на дан састанка: *да заједничким ирилозима створимо код Крагујевачке мушке гимназије самосталну задужбину под називом „Задужбина матураната Крагујевачке гимназије из 1905. године“.*

Сврха ове задужбине наше је да скромно помаже просветни развој поколења нашега народа, која наилазе кроз школу, која је и нас подигла, те да се од њих стварају ваљани посленици на народном напретку. После три године прикупљања прилога, задужбина је могла да почне са радом, 2. априла 1934. године. Од 42 некадашња матуранта, међу живима је остало њих 34, од којих је један био тешко болестан, а од осталих само један није хтео дати никакав прилог. Калановић је Гимназији предао 55 обвезница са 2,5 посто државне ренте за ратну штету (то је износило у новцу 55.000 динара) и 27 динара у готовини.

На челу задужбине стајао је Наставнички савет, а по чл. 5. „Правилника“ „помагаће се најзаслужнији и по свему ваљани ученици ове школе онако и на онај начин како сам Савет за најбоље у даној тренутку нађе, у чему му се остављају потпуно одрешене руке“. То је значило помоћ у одећи, обући, лечењу, књигама или додељивање награде за светосавске теме или школски успех.

Од камате на обвезнице део новца ће бити употребљен за подмиривање трошкова задужбине.

Други део, као чист приход, употребитиће се за куповину државних обвезница „докле ових буде било у течају и могу се купити“. На крају су пописани сви матуранти ове успешне генерације и износ њихових прилога. Највећи прилог, по хиљаду динара, дали су министри Богољуб Д. Јевтић, Божидар Ж. Максимовић, Драгутин С. Којић и бан Дринске бановине, ранији министар, Велимир М. Поповић...

Остали оснивачи, уз поменутог В. Калановића, били су угледни и успешни људи у својим струкама, на пример Божидар Ђ. Ранковић (начелник Министарства пољопривреде), Даринка Јанковић (директор Женске гимназије), др Милан Н. Јанковић (директор Прве мушке гимназије у Београду), др Момчило З. Иванић (професор, посланик)... Једини који је одбио да се прикључи својим друговима у племенитој намери био је пожаревачки адвокат Добривоје Г. Димитријевић.

На дан примопредаје дужности благајника школских фондова између Тихомира Погачаревића и Миливоја Милетића, 10. октобра 1934, на рачуну је било 56.834,50 динара. Из фонда је крајем 1935. године исплаћено 810 динара опанчару Миловану Поподићу из Крагујевца да изради 27 пари опанака за сиромашне ђаке. У то време је издато 816 динара абацији Радисаву Филиповићу за 24 комада кратких панталона за сиромашне гимназијалце. И у овом случају, од стране Гимназије строго је вођена брига о свакој пари, па је укупна сума расла, иако су чињени издаци планирани наменом Задужбине (од 700 до 831 динара).

Након укидања Друге гимназије и њеног спајања са Првом гимназијом, у школи је остао на чувању Бачки фонд који је на крају шк. 1928/29. годне имао на рачуну 12.062,80 динара. До 1933. сума је нарастала до 14.437,50 динара и по одлуци Министарства просвете приход од камата није смео да се троши, него се додавао у укупни капитал, да би се у случају поновног отварања Друге мушке гимназије, што се и десило, овај фонд предао њеној управи. У јуну 1937. имовина овог фонда износила је 17.223 динара.

На седници Наставничког савета 9. априла 1938. расправљало

## ФОНД АНЂЕ ИЛИЦАНОВИЋ

### Светосавске награде

У знак сећања на своју мајку Ању (супруга Милоша, трговца), Димитрије Илићановић (1860–1941), адвокат, посланик и сенатор, још један од бивших ученика Гимназије, основао је 1935. године фонд са њеним именом, из кога ће се сваке године о Светом Сави награђивати најбољи темати о мајци или отаџбини или пријатељству. Капитал Фонда чинила је обвезница 2,5 посто ренте за ратну штету, у номиналној вредности 10.000 динара. Оснивач је још три пута увећавао имовину фонда. Приликом прославе Светог Саве 1938. награђени су: са 200 динара Слободан Радошевић (рад „О мајци“) – са 150 динара Александар Матејић („О Милошу Обреновићу“) – са 100 динара Слободан Алемпијевић („О Карађорђу“)

Из овог фонда приликом прославе Св. Саве 1940. награђени су са по 200 динара Владета Јоксимовић („Отаџбина“), Боривоје Анђелковић („О мајци“), Драгољуб Пантелић („Лик мајке“).

се о тражењу новоосноване Друге мушке гимназије да се фондови којима рукује Прва гимназија поделе између обе школе. Директор Ђурчић је тврдио да је то немогуће, јер су сви фондови завештани Првој гимназији. Благајник фондова Адам Јовановић је известио да је приликом спајања две гимназије Друга унела свој Бачки фонд који јој је већ враћен. Илија Павловић је сматрао да јој се сме дозволити да користи само Гушићев фонд.

Одлуком Министарства просвете 1938. године регулисана је коначна подела школских фондова две гимназије, тако да Прва гимназија исплати Другој сразмерно броју ученика део прихода од оних фондова који нису основани при Првој гимназији. У току 1939. године Другој гимназији је тако издато 8.658 динара из фондова М. Гушића (3.900), М. Крстића (1.413) и из Бачког фонда (3.345).

Наставиће се

## ФОНД ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

### Помоћ ђацима у родном граду

На дан прославе стогодишњице гимназије, 5. новембра 1933. године, у Београду је основан посебан фонд, јер је велики број свршених ученика Гимназије радио у државној управи и имао заслуге за развој и напредовање Београда. Почетни улог износио је 20.000 динара, а за чланове-добротворе су уписани они Крагујевчани који су умрли као житељи Београдске општине. Најзаслужнији за оснивање био је тадашњи председник општине града Београда Милутин Петровић, некадашњи ученик Прве гимназије.

Планирано је да се половина прихода троши на давање помоћи сиромашним ученицима при извођењу екскурзија, а друга половина да се додаје главници, док не достигне суму од 200.000 динара. Прва давања из овог фонда вршена су у току 1936. године када је издато 1.110 динара. Приликом пријаве за регистар фондова и задужбина у Дунавској бановине 1938. располагао је са 22.183,50 динара, а годишњи приход износио је 1.026 динара. До јуна 1940. године износ је увећан на 22.689 динара.

појачани модел «застава 750»). До 1985. године, када је престала производња, произведено је 923.487 «фића».

Од 1961. до 1979. производило се и возило «застава 1300/1500», а 15. октобра 1971. Фабрика Аутомобила почиње производњу «застава 101». Током четири деценије производње овај аутомобил претрпео је многе измене и мења назив у «скала». Милioni примерак «скале» произведен је 1991, а рекордна годишња производња била је 1979. када је монтирано 88.918 ових аутомобила.

Лиценцирана копија «Фијата 128» почела је да се производи 1970. и трајала је до 21. новембра 2008. године. Аутомобил познат под именом «југо» дебитовао је 1980, а модел «југо флорида» почео је да се производи 2. октобра 1988. Исте године почео је по лиценци да се монтира и «фијат уно 45».

Као рекорд у историји Заставе ауто-

мобила уписана је 1989. година када је у сопственом производном програму произведено 180.951 аутомобила, а у индустријској кооперацији 42.614, што укупно чини 223.565 возила.

Пре 48 година: половином 1966. саграђен је „Заставин“ солитер, који је постао својеврстан урбани феномен по начину организације заједничког живота у време свеопште отуђености. Солитер је завршен после две године градње, и то као други солитер у граду (први је солитер А), са 116 станова на 15 спратова. Име је добио по радницима којима је додељен највећи број станова, и то од генералног директора па до неквалификованих радника.

Данас солитер има око 360 станара и они заједно обележавају значајније породичне догађаје (рођење детета, венчање, смрт, али и спортске и друге животне успехе станара). Заједничке просторије издају се у комерцијалне сврхе и од добијеног новца сваке године комшије организују излете, ђацима првацима се купује школски прибор... Сликарка Јованка Петровић-Јов у солитеру је 80-тих година имала сликарски атеље, који је такође допринио пристој атмосфери.

Приредила **Лела Вујошевић**

делимично користећи податке из Лексикона Крагујевца

## ДОГОДИЛО СЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Пре 61 годину: 26. августа 1953. основано је предузеће Заводи «Црвена застава». Још 1939. у Војнотехничком заводу започела је монтажа теренских возила за потребе српске војске, али се за датум оснивања предузећа сматра 26. август 1953, када је започела је монтажа теренског возила марке „вилис“. Уговором о откупу лиценце за «Фијатом», 1955. почела је производња аутомобила «застава 600», популарног «фиће» (од 1962. се производи



Дугогодишњи председник кућног савета Зоран Јовановић Коки покренуо је 2003. сајт солитера и то је био један од првих крагујевачких сајтова. Једна од намена овог сајта је да се одржава веза са некадашњим комшијама који данас живе широм света.



**Ш**УМАДИЈСКЕ  
ПРИЧЕ

*Владимир Јаџић*

## До чукља

**И**НЕ ЗНАМ шта је узвишеније од узвишености - спремити кућне залихе, готовити храну за ближње, утоплити децу у постељи, или опремити их за школу. Нека ми ко каже ако има шта светије и важније. Али, ми смо се упели да управо будућност сасечемо и да управо тамо чинимо резове, све говорећи да је тај посао у име боље будућности. Каква је то будућност без људи - на човека смо ударили? Је ли то држава која нам је свима иста утеха и гранична нека сигурност - кад само узима, а ништа не даје, или нам пророкује да јој нисмо потребни. Јер, шта је ово што живимо, ако није прећутно изјашњење државе да јој људи и нису потребни?

С једне стране се говори да нас је мало, никад доста, рађајте се, удвојте и утројте, а, са друге, и ово мало што нам се омогућује у цивилизацијском неком контексту - да се прехранимо, обучемо и оперемо - укида се и доводи у питање. Испада да су други крали, али да си ти, гољо, једини одговоран, баш ти који никад ниси имао приступа плаћеној прљавштини, јер си веровао да идеш јединим некакошним, исправним путем. Био си, колико се могло, уредно дете, добар ђак и студент, момак и муж, постао си отац - али се стално питах у какав свет си довео децу и да ли си их тиме осудио на муке које нису људске. Јер, шта имаш да понудиш?

Мучно посипање пепелом сваке нове генерације политичара који секу уши да би крпили тур, не учествујући чак ни у цивилизацијским достигнућима онога што називамо Европом, чији смо, наводно, део. Постоји ли иједно добро које смо успели да обдржимо и истерамо до краја? Како је почело, не би ме изненадило да се пробудим у некој држави која ће и библиотеке, и музеје, и школе и болнице, прогласити за приватне прџије овог или оног посранца који не уме ни да се потпише.

Кад се осврнем унатраг, могу ли да наведем бар једно добро које сам освојио, а које ми нису преотели, или покушали да преотму? Сва срећа да нисам писао књиге, иначе ме не би почудило да су и моје књиге написали неки други људи, само се још нису јавили - али се то с правом очекује. Најбоље ће бити да ми смање плату коју одавно не примам! И то ће, ево измислити, као српски специјалитет.

А они који су до јуче говорили да не треба да идемо никуда, већ треба да останемо, овде, у Европи, сада европејски прецизно говоре да у Лесковцу не примају плате по пет-шест месеци. Најбоље да се угледамо на ту лесковачку Европу, да не кажем мућкалицу. И на селективне исплате по политичко-партијској подобности! Тако те непозната сила руши и крца - и с десна и с лева, и одозго и одоздо, док ти не знаш да се обујеш у једној памети, и питах се докле ће терати ово неопевано лудило које као да нема ни почетка, ни краја, него се у беснилу наставља - вероватно до судњег дана.

**Т**АКО ми се вајкао први комшија, док смо вукли, горе-доле, шишалицу за траву, на његовом плачу. Јуче је он помагао мени, а данас ја помажем њему. Лето је било кишно, никако да стигнеш и до земље посечеш траву, а и шишалица, мало-мало па застане, не може да посече доколене, густо преплетене, стабљичице.

Немој молим те, кажем му. Доста ми је мука и са шишалицом, не товари.

Не бих ја да не морам. каже он - витлајући управљачем.

Ја идем за њим, исправљам му кабал, да се не замрси и да га не прегази и подсече. Тако је и он јуче за мном. Зној ме је одавно облио, два-три пута ми се чинило да ми је и свест помркнула на припеци. Слаб сам и једва се држим на ногама, одавно нисам физички радио. Али, покошена трава мирише, као и свеже изровани кртичњаци. Они посебно огорчују комшију.

Гледај шта су начиниле! - и опет ми прича причу о некаквој мачки коју је имао пролетос, која је ловила кртице: чека код кртичака и чим се ова заврти у свежој земљи, мачка скаче, хвата је канцама и носи: све је кртице половила, осевапила се.

Али, неко му је мачку, мора бити, или подмукло отровао, или ју је прегазило возило - више је нема и кртице пир пирују.

То о кртицама радије слушам, иако немам шта да му замерим у пређашњим вајкањима: као да је и у моје име говорио. Али, то не значи да ми је од изговореног лакше. Напротив. Ионако ме уби сунчаница, само што не добијем излив крви у мозак.

Да одморимо мало - кажем. - Нису Немци у Баточини.

Важи - вели он, једва дочекавши, и гаси шишалицу.

Одлазим под трем, да се плуснем на чесми. Дуго, на главу пуштам млаз хладне воде. Можда не би требало одмах овако да се хладим, али је то сад јаче од мене, треба ми расхлађење.

Знаш ли ти да у оним војним зградама, преко пута пумпе, и даље живе избеглице из Крајине? - пита ме он. У ствари, наставља са канонадом. Ја то нисам знао, недавно сам сазнао и нисам могао да поверујем. Хоћемо ли икада имати уређену земљу?

Сав овај народ који је стао уз нове политичаре, узда се у једну једину ствар - у ред, у мир, у склад, у напредак. Али, само тога нема, колико ја видим. Напротив, из политичких непријатељстава као да стоји тешка артиљерија или, још горе, наоружани убица који једва чека да побеђеном прекоље врат. Као да је сићи са сцене, провести неко време у залећку, најгора ствар на свету. И тај губитак се онда товари на врат неком смртнику који само жели да прехрани чељад и изведе их на пут. Ако се тај не определи за њихову опцију, постаје непријатељ, као да на то нема уставно право! Свако друкчије мишљење изнето је на пиједестал смртне пресуде, а лична позиција се поистовећује с позицијом предузећа, града, округа, чак и државе.

Ко то може да издржи? Па притисак о којем се овде говори прешао је, не на сваку кућу, не на сваког човека, него на свако дете - и сви траже некакво опредељење, као да је не одредити се могуће против некога другог. Ја сам био у свету, али тако нешто нигде нисам видео. Можда и зато што тамо где сам био људи могу да зараде од свог рада, ипак, колико-толико пристojно. Али, овде можеш пристojно да зарадиш једино од свог нерада, под условом да си га упрегао у праве политичке каруце.

Коме да објасниш да су се те такозване европске државе удружиле, направиле заједничко тржиште и да на том тржишту на тебе више не рачунају? И шта онда остаје: изгон оних који ти не уливају поверење, или ти због нечега другог нису симпатични? Тако као што сад протерују новинаре, тако ће, сутра, и на твоја врата закуцати и рећи ти да си сувишан. Ето шта ме, у ствари, највише убија: то осећање сувишности. Осећање да ја, некако, ни мојој земљи, ни мојој држави, нисам потребан - да, у ствари није требало да се родим. Јер, како да чекам нови дан, са сталним осећањем да сам неподобан, непотребан, бачен у неки мрак у којем подземна сила из мене исисава животну срж, за коју ја сваког боговетног дана морам говорити да је жртвовање за отаџбину, будућност и децу?

**Л**АКШЕ мало, кажем. Дајдер, скувај ту кафу. Ако овако наставиш, стрефиће ме срчка, не само од овог топлог дана, него и од толикоко безнађа.

Што је најгоре, ово није безнађе, рече мој комшија. Па ко се бори, ако се не борим ја? И колико дуго се борим? Више од десет векова, пријатељу! Буди сигуран, више од десет векова - још од како је доказано да су они наши несрећници направили какву-такву државицу, усред ничега, а на свачијем путу. Има ли иједне силе која ме



мимомишља - и мене и тебе? Има ли светске империје против које нисмо војевали? Има ли данка у крви који нисам платио? Колики је списак твојих предака на Зејтинлику? Мојих - колико хоћеш. И рашта свата мука? Да дрхтим за сваку исплату и хоће ли ме бацити у први бездан?

Ова држава, како испада, не може да прехране ни сам Београд, са његовим апетитима, док је од остатка скоро одустала и као да је не занима. За тебе и мене није шишалица, за тебе и мене је конопче. А то што смо набавили шишалицу, то је наш недостатак и за то ћемо, такође, морати да платимо! Ниси, ваља, хтео још и интернет? Главу доле, стоко! Ђут! Не зна свиња шта је диња. Сваки ко је овде остао на завичајној стопи - боље да се унапред уби. Јер свет функционише тако да плаћа само пустошове који су савест посахрањивали у родноме крају. Наша конкуренција свела се на нелојалност сваке утакмице, а свака утакмица на монопол изабраних са унапред познатим исходом. И ако мислиш да ти све ово причам са горчином, вараш се: ово је ствар проста као трава.

**О**СТАО је без домаћице, пре непуних годину дана, можда та горчина долази и отуда - мада је он не назива тако. А шта што је рекао није тачно? Тешко да би ико могао да му противуречи.

Ја волим што се они тако зову - рече он. То је већ више пута говорио. То су, по њему, добра имена. Руси су медвед и пут, толико сви знамо. Ангела баш и не личи на анђела, али нек буде. Срби су вукови још од Светога Саве, а председничко презиме је најчешћа српска слава. Још увек их разумем, вели он, на нишану су. Политичара који је завршио своје увек ћеш препознати по томе што почиње да прича нешто што више нико не разуме. Али, онда крене нова бујица - да имена нису довољна, да ваља много више запети, да се бољитак мора осетити у свакодневном смирењу, у задовољству обичног човека. Зашто чекају толико? Зашто, на пример, не подигну бомбардовану зграду генералштаба у престоници? Зар је то толико тешко? И прича ми како је био на изложби коју је приредио немачки културни центар, о томе како су Швабе за само десет година обновили скоро све порушене у Другом рату бомбардоване градове. Нису се питали за шта би обновила зграда требало да служи, ко је надлежан, или ко ће је уселити, него су обнављали - да изгледа исто као пре рушења, и боље. Ако у центру престонице зврји рушевина, читава држава не може бити друго до једна велика руина.

Косимо ли нас двојица ову нашу траву? Косимо? Па што они не покосе ту своју, како могу да се шеткају, а да им пред очима сваки дан зврји она рушевина? Влада ли у престоници недостатак Црнотраваца, или архитеката, шта ли - нема цигли, камена и блокова? Не могу то да разумем. Сви знају све, само нико неће да ради свој посао.

Оно јест, кад размислиш - ако имање није уличано, то значи да је домаћин слаб. Зато нас двојица крешемо траву, три-четири пута преко лета, не дозвољавамо да оде

преко чукља. Хоћемо ли издржати? Чисто сумњам, снаге је све мање. Али, док смо ту, борићемо се, нема друге.

Шта имаш за ручак, пита ме. Пасуљ, од прекјуче, велим, али се добро држи у фрижидеру. А насекао сам и укувао мало од гроника, он је јефтин, двеста динара кило, има да се нађе и помасно, закачићемо за под зуб. Особито сад о посту, вели он. То је једино време кад и ми, сиротиња, Бог нека прости, можемо да се омрсимо. А ако ни Бог није на нашој страни, не знам ко ће, дотле смо дотерали. Нисам гладан, вели, него те питам да ти кажем шта једем - и ја и ти. Гулимо пасуљ, пријатељу. И није то оно што је страшно. Издржаћу ја на пасуљу, као и моји преци, све што ми је суђено да издржим.

Страшно је што више не разумем ове који ми говоре преко телевизије како ћу ускоро моћи да бирам шта ћу да једем и да живим као господин. Да је бар један од њих изашао пред камере и рекао: људи, због катастрофе у коју смо упали, туђом грешком, нећемо од сада исплаћивати никакву зараду запосленима у следећих годину дана: али да после тога све буде у реду и како треба! Ја бих, колико сам луд, пристао.

Али не, само се унедоглед одуговлачи некаква наизглед сигурна будућност због које морамо да се притрпимо, док, у ствари, и пасуљ долази у питање - не са гроником, него и онај клот. Знаш ли ти да ја нисам био добар ни син, ни муж мојој покојној жени, ни добар отац, а о рођаку да и не говорим: више не знам смем ли и помислити да одем на славу, или свадбу, не сећам се кад сам синовима купио чоколадицу, а разваљене патике у којима ме видиш да косим ову траву носим бог те пита откад, не смем да их помиришем, одмах бих се онесвестио. Ако ми нешто цркне од беле технике, боље да се одмах убијем. И питам те: докле ће то што зовемо цивилизација да се распада? Док постоји? Тако, сударе се Годзила и Кинг Конг, а настрада народ. Нека један попусти, у име тог истог народа! Има ли краја овом нашем трпљењу, осим у смрти?

ИМА ли, бре, дана у којем нисмо најдебали? Јесам ли ја лопов, багра, последња битанга, кад сам овако урушен? Колико пута треба да се убијем, да би приметили да постојим?

И ту он каже ону своју мисао коју, онедавно, од како му жене нема, чујем, не једаншут, и од које се увек смрзнем:

Ја се не убијам само зато што немам довољно храбрости. И јер ме срамота од деце и унучади.

Немој, велим, тако. Ако мислиш да је мени лакше...

Не мислим, прекида ме. Али мени уопште није лакше што теби није лакше. Не спадам у типове којима туђа мука помаже.

А свакоме је своја мука довољна, кажем тек да нешто кажем. То нам неће помоћи да пошишамо ову траву. Ево је, већ, до чукља. А нико други неће. Јер, она расте ли расте. Избија из земље и нико је не пита је ли јој тешко. Тако морамо и ми. Само, хоћемо ли издржати?

Заста, хоћемо ли?







**ОДВАЛЕ**



**АЛЕКСАНДАР АНТИЋ**, министар енергетике:  
- Морам признати да су сви били задовољни мојим извођењем „Миљацке“ у техно верзији.

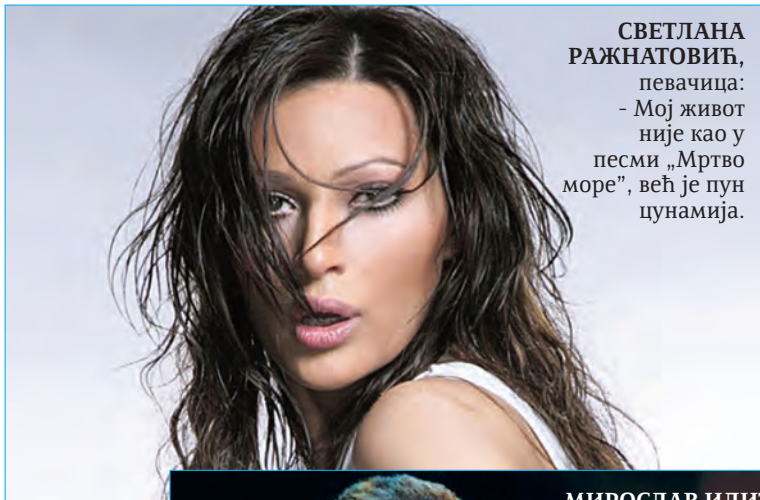


**КАТАРИНА КАЈА ОСТОЈИЋ**, певачица:  
- Секси мушкарац не филозофира и не паметује, то ради на послу.



**БРАНКО РУЖИЋ**, функционер СПС-а:  
- Понекад у скупштинској клуби слушам Ацу Пејовића и Шопена, а слушалице у ушима држим због озбиљности.

**ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ**, председник Србије:  
- Добровољни, волонтерски и хуманитарни рад увек је ефикаснији зато што се за то не прима плата.



**СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ**, певачица:  
- Мој живот није као у песми „Мртво море“, већ је пун цунамија.



**МИРОСЛАВ ИЛИЋ**, певач, пошто га је погодила ракета за ватромет у Гучи:  
- Зет ми је био министар одбране, а и ја сам служио војску, па није било места страху.

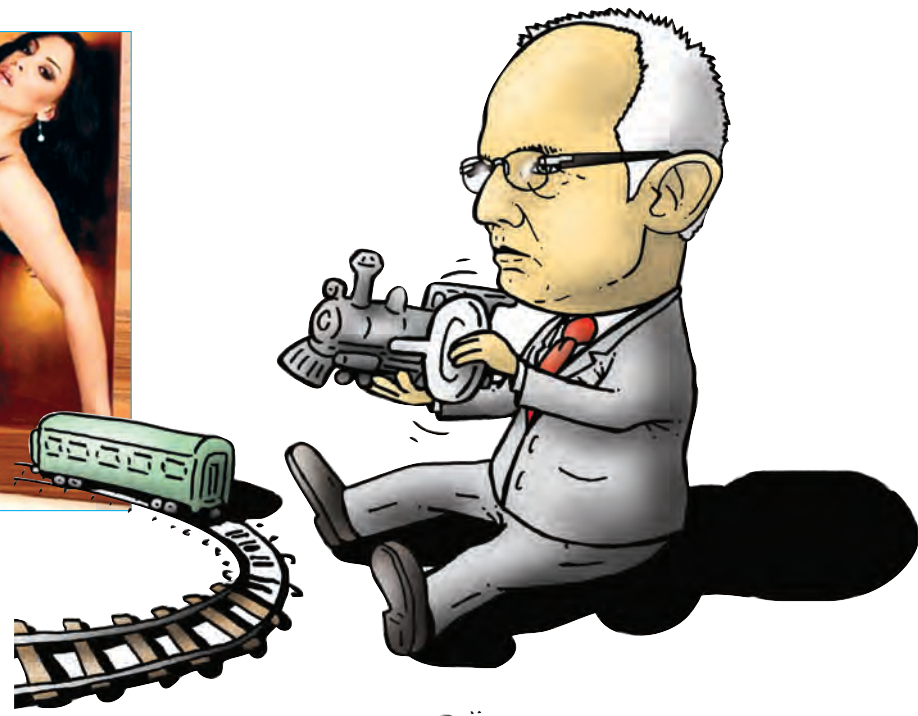


**ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША**, певачица:  
- Ја сам узор младима.



**МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ**, муфтија санџачки:  
- Упркос свим потешкоћама с којима се суочавамо живећи окупирани од

Србије и Црне Горе, пошто се Санџак налази између њих, ми нисмо престајали да постојимо.



Карикашура Горан МИЛЕНКОВИЋ

**ВИЦОТЕКА**

**Падежи**

Каже наставница Перици:  
- Хајде промени реч хлеб по падежима.  
Перица одговара:  
- Ко, шта? Хлеб. С ким, с чим? Са саламом и сиром. Ко ме, чему? Па, мени.

замолим да ми даш једну, колико ће ти остати?  
- Па, опет пет - каже Пироћанац.

**Мишеви**

Два миша у кинотеци наслађују се филмском траком.  
- Је л' добар филм - пита један миш?  
Други одговара:  
- Добар је, али књига је боља.

**Дијалог**

Спрема се тинејџерка за журку, али мајка примећује да се није прикладно обукла.  
- Кћери, па ти немаш гаћице, зар мислиш тако да се појавиш?  
На то ће девојка:  
- Мама, ни ти кад идеш на концерте не стављаш вату у уши.

**Операција**

После естетске операције груди, пита доктор пацијенткињу:  
- Да ли сте задовољни величином?  
- Јесам, али желела бих да имам и мало веће очи!  
На то ће доктор:  
- Сестро, покажите рачун госпођи.

**Штап**

Плавуша гледа у небо, а у руци држи штап.  
- Ша то радиш - пита је другарица, друга плавуша.  
- Хоћу да скинем ону највећу звезду!  
- Е, како си глупа, за то ти треба дужи штап.

**Ручак**

- Душто, шта има данас за ручак - пита муж жену?  
- Нема ништа!  
- Како, бре, ни јуче није било ништа - разљути се муж?  
- Па, ето, спремила сам за два дана.

**Сељаци**

Причају Мујо и Хасо.  
- Јеси ли чуо да ће бити грађанског рата - пита Мујо?  
- Ух, добро је што ми живимо на селу - одговара Хасо.

**Маратон**

Гледају плавуша и црнка трку маратон.  
- Зашто ови трче - пита плавуша?  
- Трче зато што ће победник да добије 50.000 евра - каже јој црнка.  
- Добро, а зашто онда трче сви остали?

**Јабука**

Пита учитељица малог Пироћанца:  
- Ако имаш пет јабука и ја те





Дана 24. августа 2014. године навршава се три године од смрти наше вољене



**Наталије Јанићијевић**

С поносом чувамо успомену на тебе и твоју безграничну љубав и доброту.

Твоје ћерке Снежана и Јелена са породицама

Прошло је десет година



**Вера Ралетић**

рођена Келез

За нека стара, добра времена.

Рајко

**ТУЖНО СЕЋАЊЕ**

26. 8. 1997 – 26. 8. 2014.



**Несторовић Десанка**

Мама, године су прошле, сећање и туга остају заувек.

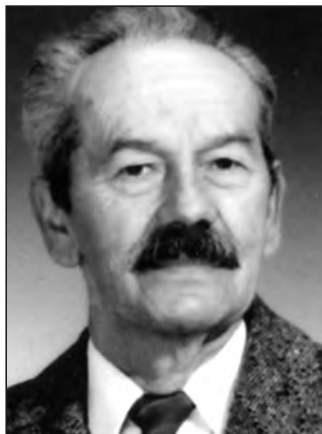
Јасмина



Прошла је година од када није са нама наш супруг, отац, свекар и деда

**Милош И. Рацић**

професор југословенске књижевности у пензији



Његов живот красила је племенитост, скромност и поштење. Увек ћемо га помињати и волети.

Породица

У недељу, 24. августа 2014. године, у 11 сати на гробљу Бозман, даваћемо шестомесечни помен нашој драгој мајци и баки

**Милки Милојевић**

1935 – 2014.



Позивамо рођаке и пријатеље да присуствују овом тужном помену.

Ожалошћена породица

Нашем вољеном и никада прежаљеном једином сину



**Пауновић Ивици**

даваћемо десетогодишњи помен у недељу, 24. августа у 11 сати, на Бозман гробљу.

Позивамо родбину, пријатеље, другове и другарице да присуствују овом тужном помену.

Ики, сине,

праве речи не постоје колико Те волимо, колико нам недостајеш, колико нам је тешко. Десет година су као један дан.

Твоји мајка и тата Те бескрајно воле и за твоју душицу се моле.

Увек са тобом мајка и тата



### Мали огласи

**ИЗДАЈЕМ** стан, поткровље, код Грошничке станице. Цена 5.000 динара/месец. Телефон: 034 329 670.  
**СУТОМОРЕ** – ИЗДАЈЕМО апартамане и собе са кухињом и купатилом. Климатизовано, обезбеђен интернет. Телефон: 064/051-03-71.  
**МАТЕМАТИКА**, механика, физика – сви узрасти. Студенти (септембар/октобар). Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић. harsich

@gmail.com

**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**БОМ годишњу карту број 069429 на име Радовановић Спасен.  
**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**БОМ годишњу карту број 071939 на име Вуловић Драгиша.  
**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**БОМ годишњу карту број 074079 на име Златана Кукаљ.  
**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**

БОМ годишњу аутобуску карту на име Славковић Вера.  
**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**БОМ годишњу аутобуску карту број 074515 на име Самарцић Рајко.  
**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**БОМ годишњу карту број 068130 на име Стевановић Владан.  
**ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-**БОМ годишњу карту број 073394 на име Николић Смиљка.

Са болом и тугом обавештавамо све рођаке и пријатеље да нас је заувек напустио наш вољени

## Ђорђевић Мирослав Мире



Сахрана је обављена дана 16. августа 2014. године на гробљу Бозман у Крагујевцу.

Вечно ожалошћени:  
супруга Оливера, син Александар  
и ћерка Катарина

„Бој није могао свуда да сћиине – зашто је измислио Мајку”  
(стара јеврејска пословица)

Наша Мајчица, Мајче, Буцка, Буцкетара, бака

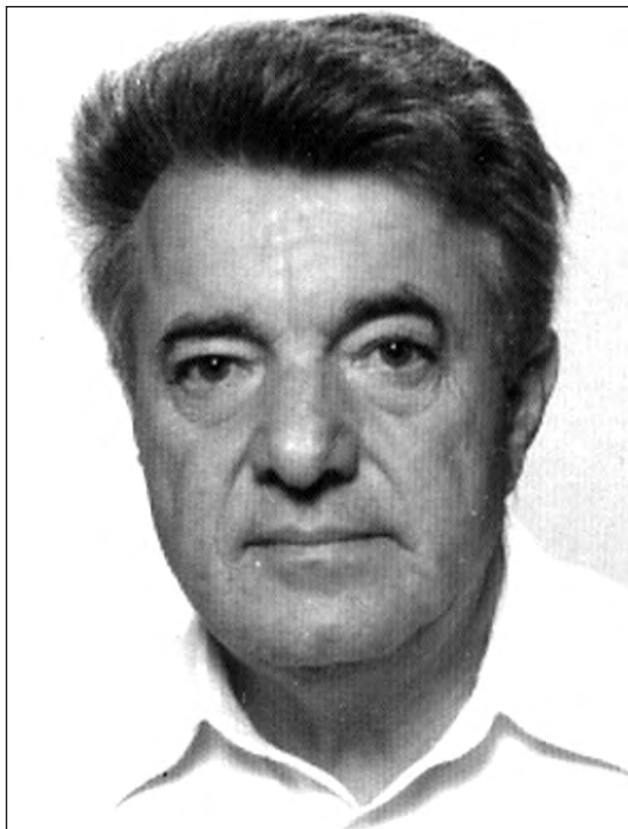


## Надежда Нада Маријан

Напустила нас је 13. августа 2014. године. Целога живота била нам је стуб ослонца, охрабрења и утехе, и ништа више неће бити исто.

Трудићемо се да буде поносна на нас, као што смо се ми поносили њоме.

Супруг Бата, син Жељко и ћерка Марија  
са породицама



## Мрвић Мирчета

24. 8. 2008 - 24. 8. 2014.

Прошло је шест година откако ниси са нама, време пролази али ти си нам у срцу и мислима заувек. Поносни смо што смо имали таквог оца а тужни што смо те прерано изгубили.

Твоја деца:  
Марина, Катарина и Душан Мрвић



## ОДБОЈКА

ПРИСТИЖУ  
НОВИТЕТИРајковић  
адут  
црвених

БРОЈНИ одласци током лета из редова Одбојкашког клуба Раднички, напославу су замењени једним доласком. Наиме, прво појачање за наредну суперлигашку сезону требало би да буде Вукашин Рајковић, који је на позицији техничара до сада играо у пожаревачком Младом раднику и Ђердапу из Кладава.

Младић стар једва 19 година, иначе рођени Нишлија, ускоро ће и озваничити сарадњу са "црвенима", што се, како у клубу најављују, очекује од још неких играча са којима се увелико преговара.

В. У. К.



## КОШАРКА

НА ПОМОЛУ РАСТАНАК СА АБА ЛИГОМ

Остаје Раднички,  
али - нишки

ПО свој прилици, у Крагујевцу се више неће гледати АБА лига. Наиме, док се и даље нагађа шта ће бити са нашим Радничким, а из клуба се тим поводом нико не оглашава, "цуре" информације да руководство "црвених" увелико прави комбинације како да своју кошаркашку одисеју, преко Вршца и Крагујевца, настави у некој - трећој средини.

Најозбиљнија солуција у тој причи, како јављају тамошњи локални медији, јесте прелазак у Ниш и фузија са екипом Константина, при чему би се задржало назив Раднички, односно идентични сценарио који се и овде догодио пре пет година. Већ се тим поводом и разговарало, тврди се незванично, али је све јасније да су "власници" клуба, Грујин и Мута Николић, почели да дижу руке од сарадње са нашим градом.

- Тешко да ћемо остати у Крагујевцу, град је у тешкој ситуацији, а ми покушавамо шта је у нашој моћи да клуб преживи - нагласио је Иван Грујин за нишке "Јужне вести" и додао:

- Постоји велика могућност

Бирчевић  
у Естудијантесу

Да од Радничког, њо ко зна који ћући у међусезони практично неће остати ништа, потврђује и последњи одлазак једног од његових важнијих "шрафова", Стефана Бирчевића.

Како се и претходно сављало, Бирчевић је лако нашао ухлебљење, а његов нови тим је шпански Естудијантес.

да у овом тренутку, заједнички са Константином направимо пројекат да се игра Јадранска лига. Мислим да је уз добру вољу то и реално и Ниш би највише профитирао. Ако би Ниш пристао на све то, требало би да обезбеди минимална средства и коришћење дворане. Ми бисмо повели добар део спонзора, тако да Град Ниш треба да обезбеди једну стабилност.

То је поента целе приче, а не велика финансијска средства у том послу подједнаки партнери. Потребна нам је подршка и радника из кошарке на локалном нивоу. Нико не би био конкуренција него бисмо направили један јак клуб који би био градски клуб, не би био ни особе А ни особе Б. У овом тренутку, са мало средстава, направили бисмо велику ствар - чиме је председник Радничког отприлике поновио оно што је и овде "продавао".

А заправо је потврђено да је реч о приватном клубу, ни о каквом Радничком, па неће бити ни нишком. "Циркус" траје само док из буџета "капље".

В. У. К.



## ФУТСАЛ

ШАМПИОН  
СРБИЈЕ БОЉИ ОД  
ЦРНОГОРСКОГАко је по  
јутру...

ЕКОНОМАЦ по плану спроводи припреме за нову сезону. После успешног боравка на Златибору, „студенти“ су почели и са одигравањем пријатељских утакмица.

Први ривал за проверу био им је црногорски шампион Агама, коме је ово уједно била и генерална проба пред квалификације за Лигу шампиона. У Крагујевцу су протекле недеље одиграли две утакмице и обе изгубили, прву резултатом 4:2, а другу са 3:1. Иако је Економица наступио ослабљен без неколицине првотимаца, тренера и руководство клуба свакако радује добра игра њихових пулена.

Оно што овде треба још додати јесте игра црногорског тима који је играо веома оштро и на граници фер плеја, што у Крагујевцу није наишло на одобравање.

Следи наставак припрема и нови циклус контролних утакмица са екипама из Србије.

С. М. С.

## РУКОМЕТ



ни" нашег Радничког. Иако има пуне 34 године, ради се о великом појачању за Крагујевчанке, које у предстојећој сезони очекује низ великих искушења на домаћој, али и интернационалној сцени, у Лиги шампиона.

Искусна репрезентативка Србије са 168 наступа за национални тим, са којим 2013. године освојила титулу вицешампиона света, играла је у бројним тимовима, попут београдског Радничког, Квиз Милоша из Аранђеловца, Кикинде, Зајечара...

ПРВЕ КОНТРОЛНЕ УТАКМИЦЕ

Девојке егал са  
Мађарицама

ШАМПИОНКЕ Србије из Крагујевца, рукометашице Радничког, после припрема спроведених на Копаонику, односно окончаног базичног дела рада, одиграле су и прве две контролне утакмице, у којима им је ривал био мађарски вицешампион, екипа Сегеда.

Сусрети, додуше, јесу били затворени за јав-

ност, али резултати дуела су познати. У првом, преподневном, славиле су домаће рукометашице са уверљивих 26:22, док је у вечерњем термину бољи био гост, минимално - 33:32.

- Задовољан сам тренутном формом и залагањем девојака. Одиграли смо две утакмице у истом дану, девојке су се доста потрошиле и енергетски и мотивационо.

Прву утакмицу смо добили, другу водили до самог краја, али су Мађарице, које су више од месец дана у тренажном процесу, преломиле на крају. Све у свему, после само пет дана тренинга са лоптом, задовољан сам приказаним - оценио је наступ својих изабраница шеф струке Радничког Александар Радосављевић.

В. У. К.

КРИЛО ЈЕЛЕНА НИШАВИЋ

## Појачање из Јагодине

ЛЕВО крило Јелена Нишавић, прошлних дана дрес ривалске Јагодине заменила је за "црв-

## БАДМИНТОН

ЧЕТВРТУ ГОДИНУ УЗАСТОПНО РАВЕНС КГ ДОМАЋИН  
МЕЂУНАРОДНОГ КАМПА ЗА ДЕВОЈЦИЦЕ

## Пројекат за будућност

БАДМИНТОН клуб Равенс КГ, и ове године, четврте заредом, био је домаћин најталентованијим јуниоркама Србије и Европе, узраста до 17 година. Оне су протекле недеље боравиле у Крагујевцу, у сали Друге гимназије, у оквиру Кампа за девојчице.

Пројекат, који се одржава под покровитељством Европске бадминтон конфедерације, окупио је, тако, 25 девојчица из седам земаља: Аустрије, Чешке, Мађарске, Бугарске, Румуније, Македоније и Србије. Међу њима нашле су се и четири Крагујевчанке - Ања Велимир, Милица Соколовић, Миња Миловановић и Јана Недељковић.

Рад кампа био је поверен Данкињи Деби Линч, европском експерту што се бадминтона тиче. - Одлично смо искористили ово време. Радили смо фантастично, јаким темпом пуних пет дана, јер је фокус првенствено био на стицању физичке снаге, затим равнотеже и брзине. Ово је заиста била сјајна прилика за играчице из Србије, које су, ето, имале могућност да нешто више науче и стекну потребна искуства за велика такмичења.

За мене је ово била веома пријатна недеља коју сам провела са врхунски мотивисаним девојчицама - рекла је Деби Линч.

Осим Европске бадминтон конфедерације, пројекат подржали су и Бадминтон савез Србије, град Крагујевац и многи други пријатељи овог спорта.

- Ово је за наше играчице била идеална прилика за темпирање форме пред Балканске игре у Караташу. Посебно бих хтео да нагласим, да осим преданог рада, овај Камп имао је за циљ и социјалну категорију, односно упознавање и успостављање нових пријатељстава као и продубљавање сарадње нашег националног савеза, и клуба наравно, са осталим земљама учесницама на овом пројекту - рекао нам је организатор и оснивач крагујевачких "гавранова" Андреја Тодоровић.

Камп за девојчице, иначе, који организује Бадминтон клуб Равенс КГ, проглашен је 2012. године за најбољи међународни тренажни пројекат Европске бадминтон конфедерације.

С. М. С.



ДРУГА ГИМНАЗИЈА - БАЗА БАДМИНТОНА





## ФУДБАЛ

## РАДНИЧКИ 1923 - НАПРЕДАК 0:0

## Нигде шансе

КРАГУЈЕВАЦ - Стадион: „Чика Дача“. Гледалаца: близу 1.000. Судија: Марко Појовић (Београд). Жути картиони: Фејса, Росић (Раднички 1923), Томић (Напредак).

РАДНИЧКИ 1923: Трифуновић, Терзић, Фејса (ог 46. Видић), Бубања, Росић, Видовић, Ковачевић, Рнић, Вуљанин, Живковић (ог 83. Стивевић), Стојановић (ог 67. Миловановић).

НАПРЕДАК: Јанковић, Цвешковић, Урошевић, Мићић, Томић, Васиљевић, Ндијаје, Велкер (ог 88. Пешировић), Бајић (ог 83. Белошевић), Димиширов (ог 77. Гобелић), Трујић.



СМРКНУТОГ ЛИЦА БЕКВАЛАЦ ПРАТИО РЕТКЕ НАПАДЕ И ИГРУ НА СРЕДИНИ, НЕГДЕ У РЕОНУ „ЛОЖЕ“

ДВА ривала која су на премијери 1923 и Напредак, притом не приказавши ни делић онога што фудбал чини интересантним, исто издање имала су и у недељу на „Чика Дачи“. С тим што су овога пута, ипак, освојили по бод - 0:0.

Иако се зна да се наш састав тек окупио, да није имао никакве припреме и да се у његовом коначном изгледу још лута, нико није очекивао да за 90 минута игре практично неће угрозити гол ривала. Исти случај био је и са Крушевљанима, мада они за то имају још мање оправдања, па се неких хиљада душа на градском стадиону слатко досађивало.

Сиромашно прво полувреме, где је виђено неколико непрецених удараца са обе стране, било је само увертира у исто толико „интересантан“ други део. Додуше, било је неких назнака да би противник могао бити угрожен, међутим ти покушаји завршавали су се мимо оквира гола. Тек у финалу гости су озбиљније кренули ка нашем шеснаестерцу, али је све то голман Труфинувић лагано покупио, па од промене почетног резултата није било ништа.

И шеф струке „црвених“ Драго-

љуб Беквалац, по окончању сусрета, био је видно разочаран оним што су пружио његови изабраници.

- Напредак је тренутно боља екипа од наше, играла је мање лоше од нас, али недовољно за победу. Резултат је реалан и нисам незадовољан. Из прва четири кола очекујем четири бода. После паузе у првенству и појачања, која ће до тада стећи право играња, Раднички ће се представљати у бољем издању.

Пре ове утакмице рекао сам играчима да уговори које имају не важе. Они имају „уговоре“ са мном, и морају да на терену дају 120 одсто. Мали Живковић је дао максимум, али су га ухватили грчеви. То је било недовољно јер остали играчи се ни изблиза нису тако борили.

Неки од њих не заслужују да носе дрес клуба и назив професионалног фудбалера. Нећу имати сентименталности према њима, без обзира да ли су то „наша деца“, како се каже, или имена и склонићемо их, јер имена не играју. Ако то не учиним склониће они мене, али им ја нећу дати шансу за то.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА						
2. КОЛО: Раднички 1923 - Напредак 0:0, Рад - Борац 2:1, Младост - Војводина 1:2, Доњи Срем - Вождовац 1:0, ОФК Београд - Спартак 0:0, Раднички (Н) - Партизан 1:4, Чукарички - Нови Пазар 1:1, Црвена звезда - Јагодина 3:0.						
Партизан	2	2	0	0	7:2	6
Црвена звезда	2	2	0	0	5:0	6
Војводина	2	2	0	0	5:1	6
Чукарички	2	1	1	0	3:1	4
Нови Пазар	2	1	1	0	2:1	4
Спартак	2	1	1	0	1:0	4
Борац	2	1	0	1	3:2	3
Рад	2	1	0	1	2:2	3
Доњи Срем	2	1	0	1	1:2	3
Младост	2	0	1	1	2:3	1
Раднички 1923	2	0	1	1	0:1	1
Напредак	2	0	1	1	0:2	1
Јагодина	2	0	1	1	1:4	1
ОФК Београд	2	0	1	1	0:3	1
Вождовац	2	0	0	2	1:4	0
Раднички (Н)	2	0	0	2	1:6	0

3. КОЛО: Нови Пазар - Раднички 1923, Јагодина - Раднички (Н), Напредак - ОФК Београд, Партизан - Доњи Срем, Спартак - Младост, Вождовац - Рад, Војводина - Црвена звезда, Борац - Чукарички.



КЛУПА СВЕ ПУНИЈА

## НОВИ „ТАЛАС“ ПОЈАЧАЊА

## Има их - на претек

СКРОМАН квантитативни, али и квалитативни фонд фудбалера Радничког 1923, ново руководство полако доводи у „равнотежу“. Наиме, списак појачања сваки даном све је дужи, а бројним новајлијама током прошле недеље придружила су се још њих седаморица.

Најзвучније име је свакако тридесетогодишњи Марко Перовић, некадашњи везиста Црвене звезде и швајцарског Базела, коме је последња дестинација био Тајланд.

Суперлигашко искуство поседује и две године млађи Ирфан Вуљанин, крилни нападач, чија се каријера протезала кроз наступе у родном Новом Пазару, те ОФК Београду, чачанском Борцу, Слободи из Ужица, суботичком Спартаку, Јагодина... Стиже из Сарајева, где је освојио Куп и треће место у првенству БиХ.

Истих година је и Црногорац Лука Тиодоровић, задњи везни. Кренуо је са фудбалом у Будућности из Подгорице, да би се потом обрео у Могрену, па пољској Полонији. После полусезоне у Смедереву, последњих годину и по боравио је у Алабанији, тамошњим клубовима Луфтгари и Лушња.

Јован Крнета, стар 24 године, каријеру штопера започео је у Партизану, потом се нашао у Црвеној звезди, али је практично готово све време провео у њиховим филијалама на каљењу, Телеоптику и Сопоту.

Леви бек Милош Рнић (25) поникао је у Новој Пазару, да би касније полусезону одиграо у Новом Пазару, одакле се 2013. експресно преселио у белоруски Минск.

Ту су и двојица тамнопутних новајлија, пореклом из Гане, пристиглих из сурдугачког прволигаша Радника. Млађани десни спољни Џозеф Куђое (19) већ је играо за Раднички на премијери у Суботици, што тек очекује дведесетогодишњег штопера Годвина Осее Бонсуа.

А како у клубу истичу, стварање новог тима „црвених“ се овим не завршава, те се ради се на довођењу још којега искуснијег играча.

В. У. К.

## ПРВА ЛИГА - Ж

## Чарапанке ван контроле

ФУДБАЛЕРКЕ крагујевачког Тријумфа поражене су прошле недеље на „свом терену“ у Бадњевцу, у оквиру другог кола Супер лиге Србије, од крушевачког Напретка са 5:0.

„Чарапанке“ су од самог почетка дуела биле бољи ривал, наметнуле су свој темпо игре, па су већ у првом делу игре створиле убедљиву предност - 3:0. Сличан однос снага виђен је и у наставку, чиме су Крушевљанке показале своју надмоћ и ове сезоне.

Наредно, треће коло Супер лиге Србије на програму је у среду, 27. августа, када ће се Тријумф састати у Пожаревцу са истоименом екипом.

С. М. С.

## ЗОНА „МОРАВА“ И СРПСКА ЛИГА „ЗАПАД“

## На премијери без пораза

ВИКЕНД за нама био је стартни по бројна српска фудбалска такмичења, па тако и она у оквиру Зоне „Морава“ и Српске лиге „Запад“, у којима наступају и крагујевачки клубови.

У тзв. трећем рангу, односно Српској лиги, наши представници имали су лепу увертиру, забеле-

живши победу и реми. До сва три бода стигла је Шумадија, савладавши на Бубњу екипу Звезда из Кучева са 2:1, док је белошевачка Победа до егал скова стигла гостујући Железничару из Лајковца (0:0).

Остали постигнути резултати првог кола Српске лиге „Запад“ су: Семдриа 1924 - Лозница 1:2, Шумадија (А) - Јединство (УБ) 0:0, Јошаница - Будућност 0:5, Бане - Рудар (К) 1:2, Слога (П) - Карађорђе (Т) 1:1, Полет (Љ) - Јасеница 1911 3:0.

Парови за друго коло, које се игра 23/24. августа од 17,00 сати, биће: Лозница - Јасеница 1911, Карађорђе (Т) - Полет (Љ), Звижд - Слога (П), Рудар (К) - Шумадија 1903, Будућност - Бане, Победа Белошевац - Јошаница у недељу, Јединство (УБ) - Железничар (Л), Семдриа 1924 - Шумадија (А).

Код зонаша, сва три овдашња клуба на лигашкој премијери „уштинила“ су по бод. Церовачком Партизану је то пошло за руком на гостовању Орловцу у Мрчајевцима (1:1), а истим резултатом окончан је и локални дерби Вождовац - Славија.

Укупно стање после првог кола изгледа овако: Тутин - Таково 2:0, Металац (К) - Омладинац (НС) 1:1, Полет (Т) - Мокра Гора 1:0, Слобода (Ч) - Рудар (Бресница) 1:0, Рудар (Баљевац) - Трпача 0:2, Браћа Вуковић - Драгачево 4:0.

Наредног викенда, у другом колу, од 17,00 часова састаће се: Таково - Драгачево, Трпача - Браћа Вуковић, Рудар (Бресница) - Рудар (Баљевац), Славија - Слобода (Ч) у недељу, Мокра Гора - Вождовац, Партизан (Ц) - Полет (Т) у суботу, Омладинац (НС) - Орловац, Тутин - Металац (К).

## КУП ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

## Све мања конкуренција

ПОСЛЕ другог одиграног кола Купа, за викенд, пробрало се „друштво“ градских лигаша које наставља такмичење, када се укључују и клубови зонске и српске лиге.

Дакле, у жреб за треће коло, који је обављен јуче, пласирали су се: Сушица (победила Велику Сугубину са 8:0), Јединство (Борац 3:0 пф), Јадран (Корићани 9:0), Слога Десимирица (Дивистин 5:0), Кошутњак (Селак МП 3:0 пф), Арсенал (Ђава 7:5 пеналима), Шумадијанац (Кутлово 2:0), Маршић који је био слободан, те две екипе које су славиле у гостиима - Колонија (Слога 1924 4:3) и Борац Дреновац (Виногради 4:1).

## ГРАДСКЕ ЛИГЕ

## Од викенда за бодове

СА недељом закашњења због надметања у Купу, од овог викенда у трку за бодове укључују се и чланови два градска ранга, Прве и Друге лиге.

Тако у првом колу „премијер“ лиге Крагујевца, од 17 сати, играју: Сушица - Арсенал, Јадран - Селак (МП), Младост (П) - Маршић, Виногради - Шумадијанац, Будућност - Колонија, Ђава - Борац (Д), Слога (Д) - Корићани, Јединство - Слобода (Г).

Код друголигаша, у истом термину, састају се: Шумадија 1934 - Багремар, Застава - Слога (Л), Србија - Жежељ, Младост Теферич - Азбест, Кошутњак - Ботуње, Селак (Ц) - Кременац, Кутлово - Хајдук и 21. октобар - Шумарице 2008.

Трећа лига, услед малог броја пријављених клубова, свега осам, са такмичењем креће тек од 14. септембра.

В. У. К.

## ВАТЕРПОЛО

## А НА НЕЗВАНИЧНОМ ПРВЕНСТВУ СВЕТА

## Вељко од сребра

ПРВИ Крагујевчанин који је заслужио позив у национални тим, уз то и освојио сребрну медаљу, јесте петнаестогодишњи голман Вељко Ђерковић, кадетски репрезентатива Србије, која се на тек окончаном Меморијалном турниру „Дарко Чукић“ на Бањици домогла другог места.

Једини пораз српских нада уследио је тек у финалу, у дуелу са црногорским вршњацима, и то после извођења петераца, док су пре тога савладани Немачка (16:7), САД (12:11), Русија (10:3) и Мађарска (14:9).



В. У. К.



Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338



# • SMALLVILLE •

## KRAGUJEVAC

JEDINSTVENA PONUDA OD

# 727

€/m<sup>2</sup>+pdv GRATIS GARAŽNO MESTO

ISKORISTITE PRILIKU I POSTANITE VLASNIK NOVOG STANA U KRAGUJEVCU.  
CENA POČINJE OD NEVEROVATNIH 727 EVRA ZA m<sup>2</sup> + PDV. BESPLATNO PARKING MESTO!  
IDEALNA LOKACIJA, VRHUNSKI KVALITET GRADNJE I ZAVRŠNE OBRADE. POSETITE NAS!

Prodaja: Bulevar Kraljice Marije 54, Kragujevac  
034 635 2641, info@smallville.rs  
www.smallville.rs



### ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

### ТВ ПРОГРАМ

од 21. до 27. августа

#### Четвртак 21. август

07.00	Јутарњи програм
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Серија р. □
11.00	Документарни програм
12.00	Вести
12.05	Кухињца
12.35	Кућица у цвећу р.
13.00	Музички програм
14.00	Комунални сервис р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Вино и виноградарство р.
16.00	Вести
16.05	Излог страсти р. □
16.35	Меридијанима р.
17.00	Мозаик
18.00	Раскршћа
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	МОСТ БГ-ПР
21.00	Излог страсти □
21.30	Меридијанима р.
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Атлас
00.00	Вести
00.05	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

#### Петак 22. август

17.00	Моја Шумадија
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Серија р. □
11.00	Документарни програм
12.00	Вести
12.05	Кухињца
12.35	АБС шоу р.
13.05	Музички програм
14.00	МОСТ БГ-ПР р.
15.00	Цртани филм
15.30	Атлас р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Моја Шумадија
18.00	Вино и виноградарство
18.45	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Запањујуће
20.30	Нокаут
21.00	Излог страсти □
21.30	Меридијанима
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Megaфон Music
00.00	Вести
00.35	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

#### Субота 23. август

23.00	Станични радник
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
10.00	Megaфон Music
11.00	Путујуће приче р.
12.00	Вести
12.05	Шумадијски праг р.
13.00	Кућица у цвећу
13.30	Fashion files
14.00	Shopping avantura
15.00	Документарни програм
16.00	Вести
16.05	Девојачка соба
18.00	Запањујуће
18.30	Нокаут
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Лек из природе
20.30	Илузиониста
21.00	Концерт
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Станични радник
00.00	Вести
01.15	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

#### Недеља 24. август

22.30	Култура
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
09.35	Све о животињама р.
10.00	Документарни програм
11.00	Кућица у цвећу
11.30	Лек из природе р.
12.00	Вести
12.05	Шумадијски праг
13.00	Агродневник
13.30	Кућица у цвећу
14.00	Документарни програм
15.00	Споратска галаксија
16.00	Вести
16.05	TRENK 1.део
18.00	Путујуће приче
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Стаклено звоно
20.30	Све о животињама
21.00	Концерт
22.00	Хроника 2
22.30	Култура
23.00	TRENK 2.део
00.00	Вести
01.00	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

#### Понедељак 25. август

17.00	Мозаик
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Документарни програм
12.00	Вести
12.05	Кухињца
12.35	Стаклено звоно р.
13.00	Музички програм
14.00	Shopping avantura р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	G.E.T. Report
16.00	Вести
16.05	Излог страсти р. □
17.00	Мозаик
18.00	Лек из природе
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Фудбал:
22:00	Нови Пазар - Ранички
22:30	Хроника 2
23:30	Серија □
00:00	Нокаут
00:05	Вести
00:05	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

#### Уторак 26. август

08.30	Цртани филм
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Документарни програм
12.00	Вести
12.05	Кухињца
12.35	Агродневник р.
13.00	Музички програм
14.00	Фудбал:
16.00	Нови Пазар - Раднички
16.05	Вести
16.05	Излог страсти р. □
16.35	Меридијанима
17.00	Мозаик
18.00	Улови трофеј
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Здравље је лек
20.30	Суграђани
21.00	Излог страсти □
21.30	Меридијанима
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Документарни програм
00.00	Вести
00.35	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

#### Среда 27. август

20.00	Комунални сервис
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Документарни програм
12.00	Вести
12.05	Кухињца
12.35	Култура р.
13.00	Музички програм
14.00	Здравље је лек р.
14.30	Суграђани р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Fashion files р.
16.00	Вести
16.05	Излог страсти р. □
16.35	Меридијанима
17.00	Мозаик
18.00	Нокаут
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Комунални сервис
21.00	Излог страсти □
21.30	Меридијанима
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Вино и виноградарство
00.00	Вести
00.05	Хит дана

наставка програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

## НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs